

**Univerzita Karlova v Praze
Právnická fakulta**

Kateřina Kovaříková

Valná hromada akciové společnosti

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:
JUDr. Petr Čech, LL.M.

Katedra obchodního práva

Praha, duben 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracovala samostatně za použití zdrojů a literatury v ní uvedených.

V Praze 16. dubna 2010

Kateřina Kovaříková

Poděkování

Děkuji panu JUDr. Petru Čechovi, LL.M., vedoucímu mé diplomové práce za cenné připomínky a pomoc při jejím zpracování.

V Praze 16. dubna 2010

Kateřina Kovaříková

Obsah:

Úvod.....	1
1. Akciová společnost.....	2
1.1 Historie právní úpravy na našem území	2
1.2 Budoucnost právní úpravy	4
1.3 Valná hromada akciové společnosti (základní vymezení).....	5
2. Působnost valné hromady	7
3. Svolání valné hromady	11
3.1 Osoby oprávněné svolat valnou hromadu.....	11
3.2 Lhůty pro svolání valné hromady	15
3.3 Způsob ohlášení valné hromady	17
3.3.1 Oznámení o konání valné hromady elektronickou cestou	20
3.3.2 Lhůty pro oznámení o konání valné hromady	21
3.3.3 Způsob odeslání pozvánky na valnou hromadu.....	22
3.4 Důsledky vad ve svolání valné hromady	23
3.5 Pozvánka na valnou hromadu a oznámení o konání valné hromady	24
3.5.1 Právní povaha oznámení o svolání valné hromady	25
3.5.2 Datum, čas, místo a pořad jednání a jejich změny.....	26
3.5.2.1 Místo konání valné hromady	27
3.5.2.2 Datum a hodina konání valné hromady	28
3.5.2.3 Doba trvání valné hromady.....	29
3.5.2.4 Odvolání valné hromady a změna jejího data.....	30
3.5.2.5 Pořad jednání valné hromady	31
3.5.2.6 Rozhodný den k účasti na valné hromadě	34
3.5.2.7 Podpis na pozvánce na valnou hromadu.....	35
4. Zasedání valné hromady	36
4.1. Zápis na listinu přítomných	36
4.1.1 Usnášeníschopnost valné hromady.....	37
4.1.2 Náhradní valná hromada.....	38
4.2 Orgány valné hromady a jejich působnost.....	40
4.2.2 Jednací řád valné hromady	41
4.2.3 Projednávání jednotlivých bodů programu valné hromady a hlasování.....	42
5. Usnesení valné hromady	44
5.1 Právní povaha usnesení valné hromady.....	44
5.2. Pojmové znaky usnesení valné hromady	45
5.3 Neplatnost, nicotnost a neúčinnost usnesení valné hromady.....	46
5.3.1 Nicotnost usnesení valné hromady	46
5.3.2 Neplatnost usnesení valné hromady	47
5.3.3 Neúčinnost usnesení valné hromady.....	48
6. Zápis z valné hromady	48
6.1 Obecně k zápisu z valné hromady	48
6.2 Notářský zápis.....	49
6.3 Nakládání se zápisem z valné hromady	50
7. Práva akcionáře na valné hromadě	51
7.1 Právo na účast na valné hromadě.....	52
7.2 Právo hlasovat na valné hromadě	55
7.3 Právo na vysvětlení.....	55

7.4 Právo podávat návrhy a protinávrhy	56
8. Rozhodování jediného akcionáře v působnosti valné hromady.....	57
Závěr	60
Seznam zkratek	61
Seznam použité literatury	61
Abstract	65
Klíčová slova	67

Úvod

Cílem a smyslem této diplomové práce je komplexně shrnout a popsat problematiku valné hromady akciové společnosti a současně upozornit na základní problémy, které se k valné hromadě akciové společnosti vážou. S ohledem na praktické otázky, na které reálný chod akciové společnosti často naráží, a které musí nějakým způsobem řešit, se budu podrobněji věnovat kapitole svolání valné hromady a otázek s tím spojených.

Dále mou snahou bude upozornit na aktuální změny, ke kterým došlo v souvislosti s daným tématem transpozicí směrnice 2007/36/ES ze dne 11. července 2007 "o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi" do našeho právního řádu, a zároveň poukázat na soudní judikaturu, která se svým výkladem pokouší přinést odpovědi na konkrétní problémy, a která je nejen v celé šíři této práce, ale i v rámci otázek svolání valné hromady, velmi bohatá.

Úvodem se pokusím o základní vymezení jednoho z obligatorních orgánů akciové společnosti, tedy valné hromady, v kontextu s jinými zákonem předepsanými orgány. Struktura diplomové práce bude následně koncipována z pohledu průběhu valné hromady, kdy jednotlivé kapitoly budou řazeny chronologicky. Výjimkou jsou pouze poslední dvě kapitoly pojednávající o právech akcionářů na valné hromadě a rozhodování jediného akcionáře v působnosti valné hromady. Přestože se první z uvedených kapitol prolíná s předchozími, považuji za nezbytné, shrnout práva akcionářů na valné hromadě do jediné samostatné kapitoly a poskytnout tak komplexní představu o právech, která jsou akcionáři dána v souvislosti s valnou hromadou. Řazení druhé kapitoly mimo chronologickou koncepci této práce vyplývá z její specifičnosti, a tudíž ji z mého pohledu není možné zahrnout do předchozích kapitol.

V závěru bude kladen důraz na zhodnocení a shrnutí souladu jednotlivých kapitol s cílem práce vymezeným v tomto úvodu. A dále, s ohledem na požadované formální náležitosti diplomových prací, bude následovat seznam zkratk a použité literatury, který bude následně doplněn o stručné shrnutí v anglickém jazyce společně se seznamem klíčových slov.

1. Akciová společnost

Akciová společnost je jedním z typů obchodních společností, kterou lze podřadit pod kapitálové společnosti, a jako právnická osoba, které je ustanovením § 18 odst. 2 občanského zákoníku¹ přiznána právní subjektivita, se zapisuje do obchodního rejstříku. Současnou právní úpravu akciové společnosti obsahuje zejména zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen "obchodní zákoník"), v platném znění.² Legální definice akciové společnosti obsažená v obchodním zákoníku ji charakterizuje jako společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na neurčitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě.³ Zákonná úprava obsažená v ustanovení § 56 a násl. obchodního zákoníku vymezuje společný právní základ pro všechny druhy obchodních společností. Ustanovení § 154 a násl. obchodního zákoníku poskytují konkrétní právní úpravu akciové společnosti. S účinností od 1. července 2008 došlo k vynětí problematiky přeměn obchodních společností a družstev do nového zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společenství a družstev, ve znění pozdějších předpisů.⁴ Tento zákon představuje první krok na cestě k zamýšlené dekodifikaci obchodního zákoníku.

1.1 Historie právní úpravy na našem území

Novodobá úprava akciové společnosti je datována od vydání všeobecného obchodního zákoníku ("ADHGB")⁵ ze dne 17. prosince 1862, který byl vyhlášen pod č. 1 říšského zákoníku z roku 1863. Právní úprava udělování koncese ke zřízení akciové společnosti, změně stanov, popřípadě jejímu zrušení ze strany státu byla dále upravena spolkovým zákonem ze dne 26. listopadu 1852, č. 253 říšského zákona. Dalším významný právním předpisem upravujícím akciovou společnost pocházejícím z dob Rakousko-Uherska bylo

---

¹ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění.

² V aktuálním znění zákona č. 420/2009 Sb.

³ Ust. § 154 odst. 1 obch.z.

⁴ Ve znění zákona č. 215/2009 Sb.

⁵ Všeobecný zákoník obchodní ("ADHGB") č. 1/1863 ř.z. Zkratka "ADHGB" znamená v německém znění Allgemeine Deutsche Handelsgesetzbuch.

nařízení ministerstva vnitra, financí, obchodu, práv a orby z 20. října 1899, č. 175 říšského zákona, tzv. "akciový regulativ", který doplnil tehdy platnou úpravu a zároveň potvrdil nezbytnost státního povolení pro vznik akciové společnosti. Výše uvedené právní předpisy byly platné až do roku 1949, kdy byl Národním shromážděním republiky Československé schválen zákon č. 243/1949 Sb., o akciových společnostech, který nahradil prvorepublikovou úpravu. Například právní úprava působnosti valné hromady byla pouze stručně negativně vymezena v ustanovení § 12 odst. 2 tohoto zákona, ve kterém bylo doslova uvedeno: "*Valné hromadě přísluší veškerá působnost společnosti, pokud není zákonem nebo stanovami vyhrazena jiným orgánům.*" Není možné si nevšimnout, že se jednalo o obrácenou konstrukci oproti dnešní právní úpravě. Další zajímavou odchylkou bylo kupříkladu schvalování stanov společnosti příslušným ministerstvem, podle předmětu podnikání, a to po dohodě se Státním úřadem plánovacím. Celkem se jednalo o dvacet paragrafů, které svou kvalitou zaostávaly za právní úpravou z dob první republiky. Po revoluci a následné změně společenských poměrů roku 1989 byl přijat na cestě k současné právní úpravě akciové společnosti zákon Federálního shromáždění Československé federativní republiky č. 104/1990 Sb., o akciových společnostech, který předchází úpravu zcela derogoval. Tento zákon vycházel z právní úpravy platné před rokem 1949. Základní materie týkající se valné hromady byla upravena v ustanoveních § 42 až 49 tohoto zákona. S ohledem na nutnost jeho rychlého přijetí se časem projevil jeho nedostatek, tudíž byl platný pouze rok a osm měsíců, a následně byl zrušen současným obchodním zákoníkem.

Ačkoliv platnost dnešního obchodního zákoníku stále trvá, prošlo jeho původní znění již mnoha novelizacemi, z nichž mnohé byly zapříčiněny vstupem České republiky do Evropské unie a z toho vyplývající povinnosti transpozice směrnic do právního řádu České republiky. Příkladem jedné z mnoha novelizací obchodního zákoníku je možné jmenovat zákon č. 142/1996 Sb., který přinesl novou koncepci pojetí valné hromady akciové společnosti jako trvalého orgánu tvořeného všemi akcionáři.⁶ Dalšími významnými novelami obchodního zákoníku byl zákon č. 370/2000 Sb. společně s tzv. "technickou novelou", zákonem č. 501/2001 Sb., kdy se v obou případech jednalo o velmi rozsáhlé právní normy, které v rámci valné hromady akciové společnosti upravily zejména zpřesnění problematiky svolávání valné hromady. Nelze opomenout ani v současnosti poslední nedávno schválenou

---

⁶ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 12. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, 604 s.

novelu obchodního zákoníku, zákon č. 420/2009 Sb., která nabyla účinnosti dne 1. 12. 2009 a nově upravila podmínky svolávání, účasti a hlasování na valné hromadě akciové společnosti. Její význam je o to větší tím, že přináší větší míru flexibility do vztahů mezi společností a akcionářem. Její obsah vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2007/36/ES ze dne 11. 7. 2007 o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi. Přestože se tato směrnice týká pouze úzké skupiny akcionářů, kteří jsou vlastníky kótovaných akcií, náš zákonodárce šel ve své implementační povinnosti dál a vztáhl tuto úpravu i na ostatní akciové společnosti.

1.2 Budoucnost právní úpravy

V současnosti se nachází v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky v prvním čtení vládní návrh nového zákona o obchodních korporacích,⁷ který předpokládá úplné zrušení stávajícího obchodního zákoníku a současně navazuje na vládní návrh nového občanského zákoníku, nacházejícího se ve stejném stádiu legislativního procesu. Primárním důvodem přípravy nového zákona o obchodních korporacích je myšlenka celkové dekodifikace obchodního práva a to takovým způsobem, aby jím byla do budoucna upravena výhradně taková právní problematika, která nesouvisí s okruhem otázek upravených občanským právem. Dalším důvodem záměru nové právní úpravy je též neschopnost stávajícího obchodního zákoníku odolávat novelizačním tlakům. Nezbytným předpokladem pro přijetí nového zákona o obchodních korporacích je primární a výsostná pozice občanského zákoníku, kdy bude odstraněna duplicita institutů práva obchodního a občanského.

V nově navržené právní úpravě, ve které se odráží zásada "co není zakázáno, je dovoleno"⁸ a základní myšlenka zařazení obchodního práva do práva soukromého, je možné spatřit snahu o zachování soukromoprávního charakteru právní úpravy všude tam, kde je to s ohledem na okolnosti možné. Neméně významnou změnou je přemístění úpravy

---

⁷ Jedná se o vládní návrh zákona o obchodních korporacích č. sněmovního tisku 836/0. Dostupný [online] z <http://www.psp.cz>.

⁸ Tato zásada je obsažena v čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky.

závazkového práva do nově navrhovaného občanského zákoníku. Taktéž z návrhu zákona o obchodních korporacích došlo k odstranění úpravy ochrany hospodářské soutěže a nekalé soutěže. Zajímavostí je bezesporu i přesunutí části obecných ustanovení o obchodních společnostech do občanského zákoníku, tudíž napříště bude kupříkladu právní úprava likvidace obchodních společností upravena obecně ustanoveními o likvidaci právnických osob.

V problematice valné hromady akciové společnosti nový zákon o obchodních korporacích nepřináší nijak závratné změny. Nedochozí ke změně výsadního postavení valné hromady ani jejího rozhodování a svolávání. Oproti současné právní úpravě však opouští od rozlišování valné hromady na řádnou a mimořádnou, nebo zavádí legislativní zkratku "svolatel" pro osobu, která svolává valnou hromadu. Dále dochází zcela k nahrazení pojmu "notářský zápis" termínem "veřejná listina". Současně je nově upravena možnost dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady v tom směru, že jsou nově upraveny aktivně legitimované osoby⁹ mající právo požadovat vyslovení neplatnosti usnesení na valné hromadě soudem. Úprava týkající se vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady je úpravou speciální, která doplňuje obecnou úpravu obsaženou v návrhu nového občanského zákoníku. V nesposlední řadě dochází ke změnám právního institutu "protestu" vůči rozhodnutí přijatému na valné hromadě v tom směru, že jestliže si ten, kdo si nenechá do zápisu z valné hromady poznamenat svůj protest proti konkrétnímu rozhodnutí valné hromady, nemá možnost z důvodu, pro který protestoval, napadnout usnesení valné hromady neplatností. Výjimkou může být pouze, neby-li protest zapsán chybou zapisovatele, anebo že se důvody pro protest vyskytly až později.

1.3 Valná hromada akciové společnosti (základní vymezení)

S ohledem na skutečnost, že akciová společnost představuje právnickou osobu, je nepochybné, že k jejímu fungování a existenci je nezbytná určitá vnitřní organizační struktura. Zákonná právní úprava za tímto účelem vymezuje orgány akciové společnosti a stanoví jejich působnost nejen uvnitř tohoto subjektu práva, ale i navenek ve vztahu k třetím osobám.

---

⁹ Toto právo již napříště nemá být přiznáno insolvenčnímu správci.

Obligatorními orgány akciové společnosti jsou v souladu se zněním obchodního zákoníku valná hromada, představenstvo a dozorčí rada. Možnost akciové společnosti zřídit i jiné fakultativní orgány lze dovodit z ust. § 173 odst. 1 písm. g) obch.z., a to ve stanovách společnosti. Jestliže akciová společnost si ve stanovách upraví existenci svého dalšího orgánu, musí být o volbě a odvolání jejích členů rozhodnuto valnou hromadou podle ust. § 187 odst. 1 písm. e) obch.z. s ohledem na ust. § 66 odst. 2 a ust. § 261 odst. 3 písm. f) obch.z., které takovýto vztah mezi akciovou společností a tímto orgánem, nebo jeho členem, považuje za obchodněprávní vztah.¹⁰

Valnou hromadu akciové společnosti bychom mohli charakterizovat jako kolektivní, trvalý orgán, který má postavení nejvyššího orgánu společnosti, do jehož působnosti spadají nejdůležitější záležitosti týkající se jejího osudu a vyjádření její základní vůle. Podrobněji k této charakteristice lze doplnit, že dle ust. §184 odst. 1 obch.z. se jedná o nejvyšší orgán¹¹ akciové společnosti. Toto ustanovení obchodního zákoníku, byť se snaží naznačit existenci hierarchické struktury orgánů v rámci akciové společnosti, nám ve skutečnosti říká, že akcionáři mohou ovlivnit činnost všech zbývajících orgánů akciové společnosti.¹² Tudíž se lze domnívat, že se ve vztahu valné hromady k ostatním orgánům společnostinejedná o klasické vztahy nadřízenosti a podřízenosti v pravém slova smyslu, nýbrž o jakýsi vztah spolupráce s jasně definovanými pravomocemi všech jednotlivých orgánů, kdy akcionářům prostřednictvím valné hromady náleží právo podílet se na řízení společnosti a přijímat rozhodnutí o zásadních otázkách, zatímco ostatní orgány zajišťují řádný chod a kontrolu v rámci společnosti. Termín „hierarchie“ lze totiž chápat jako stupňovitou soustavu a posloupnost podle důležitosti,¹³ zatímco v případě orgánů akciové společnosti nelze hovořit o menší či větší důležitosti jednotlivých orgánů, a to z toho důvodu, že každý z nich zastává určitou nenahraditelnou funkci v "životě" společnosti, a jejich činnost je vzájemně provázána.

Tvrzení o charakteru valné hromady jakožto kolektivního orgánu, s ohledem na skutečnost, že jeho členy jsou všichni akcionáři společnosti, je možné konstatovat pouze za

---

¹⁰ DĚDIČ, J. in DĚDIČ, J. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. Praha: POLYGON, 2002, 1707 s.

¹¹ Shodně ELIÁŠ, K. Akciová společnost, Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě, Linde, Praha, 2000, s. 204; ŠTENGLOVÁ, I. in DĚDIČ, J., KRÍŽ, R., ŠTENGLOVÁ, I. Akciové společnosti. 5. přepracované vydání. Praha: C.H.BECK, 2003, s. 306.

¹² RADA, I.: Povaha valné hromady a povinnosti uložené statutárnímu orgánu v souvislosti s jejím konáním, Právní rozhledy, 2003, č. 8, s. 379.

¹³ KLIMEŠ, L., Slovník cizích slov, 7. vydání, SPN, Praha, 2005, s. 258.

předpokladu, že akciová společnost je tvořena dvěma a více akcionáři. Výjimkou z tohoto tvrzení je společnost o jediném akcionáři, kdy působnost valné hromady vykonává právě tento jediný akcionář. Často se vyskytují jiné akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, případně zahraniční právnické osoby, které bývají tímto jediným akcionářem společnosti.

V právní vědě¹⁴ v současnosti panuje shoda ohledně posledního charakteristického znaku valné hromady, to jest jeho trvalosti. Předchozí atypická koncepce charakteru valné hromady jako ad hoc vytvořeného orgánu, složeného z těch akcionářů, kteří jsou na valné hromadě přítomni, odstranila novela obchodního zákoníku, zákon č. 142/1996 Sb. a konstituovala valnou hromadu jako trvalý orgán, který je tvořen všemi akcionáři společnosti.

2. Působnost valné hromady

K obecnému vymezení působnosti orgánů je možné poukázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky,¹⁵ ve kterém je uvedeno následující: *„Působností orgánu se obecně rozumí vymezení okruhu otázek, které je tento orgán oprávněn projednávat a rozhodovat o nich. Přitom každý orgán je oprávněn se zabývat pouze těmi otázkami, které patří do jeho působnosti. To platí o všech orgánech, jejichž působnost zákon buď sám vymezuje, anebo upravuje způsob jejich vymezení.“* Zároveň je třeba vzít v úvahu další rozhodnutí,¹⁶ ve kterém se Nejvyšší soud České republiky vyjádřil v tom smyslu, že do působnosti valné hromady akciové společnosti přísluší rozhodování pouze o těch věcech, které jí svěřuje ust. § 187 nebo jiné ustanovení obchodního zákoníku, popř. ustanovení jiného zákona, anebo stanovy akciové společnosti. Zároveň v tomto svém rozhodnutí Nejvyšší soud České republiky poukazuje na skutečnost, že jakékoli jiné rozhodnutí do její působnosti nepatří, a tudíž o něm valná hromada ani nemůže rozhodnout. Ačkoliv by se z výše uvedeného mohlo zdát, že pomocí stanov lze působnost valné hromady akciové společnosti

---

¹⁴ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 11. vydání. Praha: C.H.Beck, 2006, 682 s.; ŠTENGLOVÁ, I. in DĚDIČ, J., KRÍŽ, R., ŠTENGLOVÁ, I. Akciové společnosti. 5. přepracované vydání. Praha: C.H.Beck, 2003, 306 s.

¹⁵ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 4. 2000, sp. zn. 32 Cdo 2776/99.

¹⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21. 8. 2003, sp. zn. 29 Odo 185/2003.

libovolně rozšiřovat, je nutné upozornit na další judikát Nejvyššího soudu České republiky,¹⁷ který pokud jej budeme doslova citovat říká: „*Jestliže valná hromada akciové společnosti rozhodne o věci, jejíž rozhodování jí zákon nesvěřuje a nedovoluje ani, aby jí takové rozhodnutí svěřily stanovy, nemá takové rozhodnutí žádné právní účinky.*“ Z tohoto lze tedy dovodit, že valná hromada nemůže rozhodovat o záležitostech, které podle kogentních ustanovení zákona nemohou být valné hromadě svěřeny stanovami akciové společnosti. Úprava působnosti valné hromady akciové společnosti uvedená v ust. § 187 odst. 2 obch.z., která představuje zcela jasné a konkrétní vymezení „dělby moci“ v rámci organizační struktury společnosti, je odlišná od úpravy působnosti valné hromady společnosti s ručením omezeným, v jejímž případě je možné, aby si valná hromada vyhradila pro sebe rozhodování věcí, které jinak náleží do působnosti jiných orgánů společnosti.

Dále k výše uvedenému obecnému vymezení působnosti valné hromady lze podtrhnout nepřipustnost zásahů valné hromady do záležitostí, které spadají do obchodního vedení či běžného provozu podniku.¹⁸ Jelikož obchodní zákoník neposkytuje legální definici pojmu "obchodního vedení společnosti" a ani judikatura v tomto směru není příliš bohatá, není zcela jasné, co si lze pod tímto termínem představit. Obecně lze konstatovat zákaz udělování představenstvu společnosti pokyny týkající se obchodního vedení společnosti, či do něj jiným způsobem zasahovat,¹⁹ třebaže je valná hromada jinak obecně k udělování pokynů představenstvu oprávněna, a to pod podmínkou, že jsou v souladu se stanovami a právními předpisy. Odborná literatura²⁰ zdůrazňuje výlučné postavení představenstva rozhodovat o záležitostech obchodního vedení, kdy není dovoleno, aby jakýkoliv jiný orgán společnosti rozhodoval ve věcech obchodního vedení, ani aby uděloval představenstvu pokyny ohledně rozhodnutí učiněných v těchto záležitostech. Současně definuje "obchodní vedení", za které je považováno nejen jakékoliv rozhodování o interních záležitostech společnosti, ale i o jejím řízení, pokud se jedná o realizaci podnikatelské činnosti. Judikatura²¹ v souvislosti se snahou o stanovení rozsahu obchodního vedení společnosti poskytuje následující vysvětlení: "*Pod*

---

¹⁷ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 1. 6. 2000, sp. zn. 32 Cdo 500/2000.

¹⁸ ELIÁŠ, K.; Akciová společnost, Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě; Praha; Linde Praha, a.s.; 2000; 212 s.

¹⁹ Ust. § 194 odst. 4 poslední věta obch.z.

²⁰ ČERNÁ, S., ČECH, P.: Kde jsou hranice obchodního vedení?, Právní fórum, 2008, č. 11

²¹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 4. 2006, sp. zn. 5 Tdo 94/2006.

pojem obchodního vedení se zpravidla zahrnuje organizace a řízení podniku, který náleží společnosti, řízení zaměstnanců, rozhodování o provozních záležitostech, tj. např. zásobování, odbyt, reklama, vedení účetnictví apod., jakož i rozhodování o podnikatelských záměrech." Současně pod pojem obchodního vedení, dle výše uvedeného rozhodnutí, nespadá jednání za společnost navenek vůči třetím osobám ani jednání statutárního orgánu ve vztahu k jiným orgánům společnosti. Charakteristiku obchodního vedení společnosti prohloubilo rozhodnutí²² Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 10. 2005, sp. zn. 5 Tdo 1208/2005, které právní konstrukci obchodního vedení doplnilo o znak každodennosti v tom smyslu, že obchodním vedením se chápe doslova: *"...řízení společnosti, tj. zejména organizování a řízení její každodenní podnikatelské činnosti"*. Pro dokreslení lze uvést ještě jedno rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 6. 2005, sp. zn. 29 Odo 442/2004, které negativně vymezilo působnost valné hromady, tím že představenstvu výslovně svěřuje do působnosti rozhodování ve věcech obchodního vedení a dozorčí radě v otázkách kontroly. Nejvyšší soud České republiky v tomto rozhodnutí výslovně uvedl: *"Do výkonu působnosti těchto orgánů, tedy do obchodního vedení a kontroly, akcionáři, respektive valná hromada, přímo zasahovat nemohou a mohou je zásadně ovlivňovat pouze prostřednictvím rozhodování o jejich personálním složení."*

Ve výše uvedeném rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky,²³ jak vyplývá z citace odůvodnění tohoto usnesení, je možné spatřit další jakýsi mantinel působnosti valné hromady, který znemožňuje valné hromadě zasahovat do rozhodování záležitostí spadajících do kompetence dozorčí rady. S ohledem na ust. § 197 odst.1 obch.z. vykonává dozorčí rada kontrolu činnosti představenstva a dohled nad uskutečňováním podnikatelské činnosti společnosti. Je tedy zřejmé, že valná hromada si nemůže vyhradit kontrolní činnost sama pro sebe. Vzhledem k rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. 29 Odo 407/2004, jediným možným zákonným řešením pro akcionáře, který by chtěl uplatnit kontrolu činnosti představenstva, je postup podle ust. § 182 odst. 1 písm. b) a odst. 2 obch.z.²⁴

---

²² Dostupný v systému ASPI.

²³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 6. 2005, sp. zn. 29 Odo 442/2004.

²⁴ Současně je obchodním zákoníkem právo na takovýto postup přiznáno pouze akcionářům podle ust. § 181 odst. 1 obch.z.

Další judikaturou,²⁵ která se dotýká problému působnosti valné hromady, byl vysloven názor, že valná hromada ani nemůže být svolávána k projednání záležitostí, které nespádají do její působnosti. Dále je nutné si uvědomit, že podle rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 4. 2000, sp. zn. 32 Cdo 2776/99, není možné svolat valnou hromadu pouze za účelem jakési diskuze akcionářů navzájem nebo akcionářů s dalšími orgány společnosti na libovolné téma. V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud České republiky uvedl, že funkci jakéhosi "diskusního fóra" může mít valná hromada pouze potud, jestliže se probíhající debata týká bodů programu, který spadá do působnosti valné hromady.

A konečně dle rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 29 Odo 149/2005,²⁶ by se jednalo o překročení působnosti valné hromady též v případě, kdy by sice projednávaná věc do působnosti valné hromady spadala, avšak ta by ji delegovala stanovami na další orgán společnosti. Příkladem by mohla být volba nebo odvolání členů představenstva.²⁷

Jednotlivé otázky, které svěřuje do působnosti valné hromady obchodní zákoník, jsou upraveny zejména v ust. § 187 odst. 1 obch.z. Ačkoliv ust. § 187 odst. 1 písm. n) obch.z. výslovně neuvádí možnost, aby okruh otázek rozhodovaných valnou hromadou, byl upraven i jiným právním předpisem než je obchodní zákoník. Jak vyplývá z výše uvedeného rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky,²⁸ je přípustné, aby ustanovení jiného zákona svěřila do rozhodovací pravomoci valné hromady i další problémy. Příkladem může být, s ohledem na vynětí právní úpravy obsahující problematiku přeměn obchodních společností z obchodního zákoníku do zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, v platném znění,²⁹ působnost valné hromady rozhodovat v této oblasti.

Jako další příklad rozšíření okruhu otázek zákonné působnosti valné hromady je rozhodování o osobě auditora, která je valné hromadě "nepřímo" svěřena ust. § 17 odst. 1

---

²⁵ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. 29 Odo 407/2004, ve kterém je dále odkazováno na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 4. 2000, sp. zn. 32 Cdo 2776/99, a dále rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 6. 5. 2004, sp. zn. 29 Odo 841/2003.

²⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 29 Odo 149/2005.

²⁷ ČECH, P., Ještě k neplatnosti a nicotnosti usnesení valné hromady, Právní rádce, 2009, č. 4.

²⁸ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21. 8. 2003, sp. zn. 29 Odo 185/2003.

²⁹ Tento zákon je účinný od 1. 7. 2008.

zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, v platném znění.³⁰ Jedná se o poměrně³¹ novou zákonnou působnost valné hromady, která dosud do sféry rozhodovacích pravomocí valné hromady nespadala. Dokonce ani v praxi se často nevyskytovalo, aby stanovy valné hromadě rozhodování o těchto otázkách svěřily.³²

3. Svolání valné hromady

3.1 Osoby oprávněné svolat valnou hromadu

Obecně zákonná úprava³³ považuje představenstvo společnosti za orgán, který je oprávněn ke svolání valné hromady na prvním místě, a až následně umožňuje její svolání jednotlivými členy představenstva. Toto právo by však jednotlivému členu představenstva náleželo až za situace, kdy se představenstvo na svolání valné hromady bez zbytečného odkladu neusnese, ačkoliv zákon tuto povinnost představenstvu ukládá, případně není-li představenstvo schopné se dlouhodobě usnášet. Je nutné mít na paměti, že představenstvo jakožto kolektivní orgán se musí nejdříve v souladu s ust. § 194 odst. 3 obch.z. většinově usnést na svolání valné hromady. Samotné svolání valné hromady již může provést jakýkoliv člen představenstva či pověřená osoba.³⁴

Obchodní zákoník upravuje konkrétní případy, kdy je představenstvo, případně člen představenstva, doslova povinen svolat valnou hromadu. Zejména představenstvo společnosti musí svolat valnou hromadu tak, aby se konala nejméně jednou za rok, avšak nejpozději ve lhůtě šesti měsíců od posledního dne účetního období. Současně obchodní zákoník odkazuje na stanovy společnosti, které by měly tuto lhůtu blíže upravit. Tato valná hromada je označována za valnou hromadu řádnou.

---

³⁰ Ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 93/2009 Sb. stanoví následující: "*Pokud má účetní jednotka, která je právníckou osobou, povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem nebo konsolidovanou účetní závěrku ověřenou auditorem, určí auditora její nejvyšší orgán....*"

³¹ Tento zákon nabyl účinnosti dne 14. 4. 2009.

³² DĚDIČ, J., ČECH, P., Změny pro auditované obchodní společnosti, Právní rádce, 2009, č. 5, 4 s.

³³ Podle ust. § 184a odst. 1 obch.z.

³⁴ ČECH, P., Svolání valné hromady, Právní rádce, 2008, č. 10, 4 s. Konkrétní rozhodnutí, které tuto možnost připustilo, bylo usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 12. 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005.

Dále ustanovení § 181 odst. 1 obch.z. ukládá představenstvu povinnost svolat mimořádnou valnou hromadu, pokud o to požádá „akcionář nebo akcionáři společnosti, jejíž základní kapitál je vyšší než 100 000 000 Kč, kteří mají akcie, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota dosahuje alespoň 3 % základního kapitálu, a dále akcionář nebo akcionáři společnosti, která má základní kapitál 100 000 000 Kč a nižší, kteří mají akcie, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota dosahuje alespoň 5 % základního kapitálu“. V souvislosti s akcionáři vymezenými ustanovením § 181 odst. 1 se někdy též hovoří o akciové minoritě.³⁵

Současně s ohledem na ust. § 193 odst. 1 obch.z. je představenstvu uložena povinnost svolat valnou hromadu i tehdy, jestliže zjistí³⁶ na základě účetní závěrky, že celková ztráta společnosti je v takové výši, kdy by při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů společnosti zůstala neuhrazena ztráta ve výši poloviny základního kapitálu, nebo kdy by představenstvo mohlo takovouto ztrátu předpokládat, anebo pokud by se společnost dostala do úpadku.³⁷

Dle odborné literatury je představenstvo povinno svolat valnou hromadu též v případě, kdy dojde k odstoupení z funkce osob uvedených v ust. § 66 odst. 1 obch.z.³⁸ Nesplní-li představenstvo svou povinnost a nesvolá valnou hromadu, a to ani v jiných případech než výše uvedených, kdy zákon ukládá valné hromadě učinit určité rozhodnutí,³⁹ je každý člen představenstva oprávněn a zároveň povinen svolat valnou hromadu sám.

Judikatura Nejvyššího soudu České republiky připustila i možnost svolání valné hromady jejím bývalým členem. V konkrétním případě se jednalo o rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22. 8. 2006, sp. zn. 29 Odo 1023/2005, ve kterém za situace, kdy všem členům představenstva zanikla funkce a v důsledku toho byla společnost bez svého statutárního orgánu, soud připustil její svolání bývalým členem představenstva. Jak

---

³⁵ DVOŘÁK, T. Akciová společnost a Evropská akciová společnost. Praha: ASPI, a.s., 2005, 398 s.

³⁶ "Okamžikem zjištění ztráty je zásadně okamžik projednání účetní závěrky představenstvem. Jestliže však má některý člen představenstva ještě před předložením účetní závěrky představenstvu informace, ze kterých vyplývá, že je splněna podmínka podle odstavce 1 (tj. § 193 odst. 1 obch.z.), je povinen předložit představenstvu návrh na zpracování mezitimní účetní závěrky a představenstvo je povinno zpracování takové závěrky zajistit." Viz. ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, 12. vydání, Praha: C.H.Beck, 2009, 660 s.

³⁷ Úpadek ve smyslu ust. § 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

³⁸ ŠTENGLOVÁ, I. in DĚDIČ, J., ŠTENGLOVÁ, I., ČECH, P., KRÍŽ, R., Akciové společnosti, 6. vydání, Praha, 2007, 431 s.

³⁹ Například dle ust. § 161b odst. 4 obch.z.

upozorňuje odborná literatura,⁴⁰ ačkoliv se konkrétně toto rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky netýkalo akciové společnosti, s ohledem na odůvodnění tohoto rozhodnutí, je možné jej analogicky aplikovat i na ust. § 184a odst. 1 obch.z.

Ke svolání valné hromady je oprávněna i dozorčí rada. Toto její oprávnění vyplývá z ust. § 199 odst. 1 obchodního zákoníku, který tento způsob svolání valné hromady připouští tehdy, pokud to vyžadují zájmy společnosti. Bohužel obchodní zákoník dále nespécifikuje charakter nebo povahu těchto zájmů, a tudíž bude záležet čistě na dozorčí radě, zda konkrétní situaci vyhodnotí jako nezbytnou pro svolání valné hromady. Vzhledem ke kontrolní pravomoci dozorčí rady, bude se nespíše jednat o takové zájmy společnosti, které z těchto pravomocí vyplynou.⁴¹ S ohledem na přiměřenou aplikaci ust. § 184 až 190 obch.z., jak vyplývá z druhé věty ust. § 199 odst. 1 obch.z., lze předpokládat, že obchodní zákoník oprávnění ke svolání valné hromady svěřuje nejen dozorčí radě, ale i jejímu členu, za stejných podmínek platných pro představenstvo. Dozorčí rada pak přijímá rozhodnutí o svolání valné hromady způsobem, který je upraven v ust. § 201 odst. 3 a § 66 odst. 4 obch.z. Opačný názor je však zastáván T. Dvořákem, který vyvozuje, že svolání valné hromady je dáno pouze dozorčí radě jako kolektivnímu orgánu.⁴²

Pro zajímavost je možné uvést rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 29 Odo 567/2004, které doslova říká: „*Nesvolá-li představenstvo a.s., které svolalo valnou hromadu podle § 181 ObchZ, náhradní valnou hromadu podle § 185 odst. 3 ObchZ, může ji po marném uplynutí této lhůty svolat dozorčí rada.*“ Toto rozhodnutí vyplňuje mezeru v právní úpravě, kdy obchodní zákoník žádným způsobem neupravuje možnost akcionáře domáhat se svolání náhradní valné hromady, jestliže představenstvo společnosti nesplní svou "svolávací povinnost". Zatímco v jiných případech⁴³ je akcionáři umožněno domáhat se svolání valné hromady soudní cestou.

Valná hromada může být také svolána samotnými akcionáři a to na základě rozhodnutí

---

⁴⁰ ČECH, P., Svolání valné hromady, Právní rádce, 2008, č. 10, 4 s.

⁴¹ Příkladem může být zjištění nedostatků v hospodaření společnosti. (Viz. ŠTENGLOVÁ, I. in DĚDIČ, J., KRÍŽ, R., ŠTENGLOVÁ, I. Akciové společnosti. 5. , přepracované vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, 318 s.)

⁴² DVOŘÁK, T. Akciová společnost a Evropská akciová společnost. Praha: ASPI, a.s., 2005, 397 s.

⁴³ Viz. odstavec níže.

soudu v rámci řízení o zmocnění akcionáře ke svolání valné hromady,⁴⁴ jestliže představenstvo nesplní svou povinnost a nesvolá valnou hromadu za podmínek uvedených v ust. § 181 odst. 2 obch.z. Příslušný soud pak ve svém rozhodnutí zmocní akcionáře ke svolání mimořádné valné hromady a ke všem úkonům s ní souvisejícím. Akcionář nebo akcionáři, kteří takto mohou být zmocněni ke svolání valné hromady soudem, musí splňovat podmínky uvedené v ust. § 181 odst. 1 obch.z. po celý průběh soudního řízení, tedy musí být aktivně legitimováni nejen v době podání žaloby.⁴⁵ Speciální případ, kdy jsou akcionáři oprávněni vyzvat představenstvo ke svolání valné hromady, je upraven v ust. § 131 ZPS. V rámci vnitrostátní fúze sloučením mohou dosavadní akcionáři nebo akcionáři nástupnické společnosti, kteří jsou vlastníky akcií jejichž celková jmenovitá hodnota dosahuje alespoň 5 % základního kapitálu nástupnické společnosti, požádat představenstvo nástupnické společnosti o svolání valné hromady za účelem jejího schválení.

V odborné literatuře se můžeme setkat ještě s dalším zajímavým názorem ohledně svolání valné hromady,⁴⁶ který zmiňuje možnost, aby se valná hromada sama usnesla o svém svolání, a aby sprostřednictvím závazného pokynu pověřila představenstvo společnosti ke svolání další valné hromady do určité lhůty. Autor tohoto názoru zároveň v souvislosti s výše uvedeným poukazuje na ust. § 194 odst. 4 obch.z., ve kterém je stanoveno, že představenstvo se řídí zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou za předpokladu jejich souladu s právními předpisy a stanovami. Zároveň doporučuje, aby tento způsob svolání valné hromady byl podrobně upraven ve stanovách společnosti. Dle mého názoru je možné se s tímto výkladem ztotožnit, a to z několika důvodů. Obecně lze konstatovat, že představenstvo se řídí pokyny valné hromady, s výjimkou těch záležitostí, které se týkají obchodního vedení společnosti.⁴⁷ Pro doplnění bych si dovolila podotknout, že toto omezení možnosti valné hromady udělovat pokyny vyplývá z plné odpovědnosti představenstva za výkon své působnosti vůči společnosti nebo i třetím osobám. Za opačné situace by nebylo možné

---

⁴⁴ Řízení, které je upraveno v ust. § 200e zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, je svou povahou nesporným soudním řízením. Příslušný soud tedy může rozhodnout, aniž by nařizoval jednání.

⁴⁵ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 10. 2000, sp. zn. 20 Cdo 1300/2000. A dále rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 5. 2002, sp. zn. 29 Odo 657/2001.

⁴⁶ DANČIŠIN, M., Nad některými otázkami souvisejícími se svoláním valné hromady po novele obchodního zákoníku, Právní rozhledy, 2001, č. 12, 606 s.

⁴⁷ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, 12. vydání, C.H.Beck, Praha, 209, 669 s.

odpovědnost představenstva v tomto rozsahu založit. Otázkou tedy zůstává, zda lze považovat pokyn valné hromady, který ukládá představenstvu povinnost svolat v určité lhůtě valnou hromadu, za pokyn v oblasti obchodního vedení společnosti, nebo ne. Odpověď na tento problém je možné nalézt v rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 4. 2006, sp. zn. 5 Tdo 94/2006, o kterém již bylo pojednáváno výše. V tomto rozhodnutí bylo výslovně řečeno, že svolání valné hromady nespadá do obchodního vedení, a proto se lze domnívat, že oprávnění valné hromady k udělení takového pokynu představenstvu společnosti je možné.

Dalším bodem odborných diskuzí je otázka oprávnění likvidátora akciové společnosti ke svolání valné hromady. Například K. Eliáš⁴⁸ jednoznačně zastává názor, že o oprávnění likvidátora svolat valnou hromadu nemůže být pochyb. Ačkoliv jiní autoři⁴⁹ výslovně oprávnění likvidátora ke svolání valné hromady nevylučují, tak na druhou stranu upozorňují, že toto jeho právo ke svolání valné hromady není neomezené. Zejména poukazují na skutečnost, že likvidátor může činit jen úkony směřující k likvidaci společnosti a jiné záležitosti může řešit pouze tehdy, pokud to vyplývá ze zákona. Zákon v tomto případě v ust. § 70 odst. 3 obch.z. stanoví, že na likvidátora přechází působnost statutárního orgánu společnosti, avšak pouze v rozsahu stanoveném v ust. § 72 obch.z. Vzhledem k rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky,⁵⁰ které sice považuje likvidátora za orgán společnosti, ale současně jej neshledává statutárním orgánem, lze se ztotožnit s názorem, že pokud zákon svěřuje oprávnění ke svolání valné hromady představenstvu jako statutárnímu orgánu, není důvod proč by po vstupu společnosti do likvidace, kdy představenstvo zůstává zachováno, měl tuto jeho funkci převzít likvidátor ve všech případech, a ne pouze v případech, bude-li se jednat o úkon směřující k likvidaci společnosti.

3.2 Lhůty pro svolání valné hromady

Vzhledem k významné roli valné hromady, kterou hraje při rozhodování o

---

⁴⁸ ELIÁŠ, K., Akciová společnost, Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě, Praha: Linde, 2000, 206 s.

⁴⁹ ŠTENGLOVÁ, I. in DĚDIČ, J., KRÍŽ, R., ŠTENGLOVÁ, I., Akciové společnosti, 5. přepracované vydání. Praha: C.H.Beck, 2003, 497 s.

⁵⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 4. 2008, sp. zn. 29 Cdo 372/2007.

nejzásadnějších otázkách existence společnosti, platí určitá striktní pravidla, co do lhůt pro její svolání. Zejména obchodní zákoník předpokládá, že by se valná hromada měla konat nejméně jednou za rok, s ohledem na lhůtu předepsanou stanovami, nejpozději však do šesti měsíců od posledního účetního období. Pokud se budeme ptát, jaké následky by mělo případné nesplnění této povinnosti, za situace, kdy by se valná hromada uskutečnila později než určuje zákon nebo stanovy, je možné dovodit, vzhledem k tomu, že zákon tuto situaci neřeší, že by společnost nebyla nijak sankcionována. Zároveň je však nutné podotknout, že nemůže být vyloučena odpovědnost představenstva společnosti.⁵¹ Na druhou stranu by však rozmezí mezi jednotlivými valnými hromadami nemělo být delší než dva po sobě jdoucí roky, protože v takovém případě by mohl soud na návrh státního orgánu nebo osoby, která osvědčí svůj právní zájem, rozhodnout o zrušení společnosti a o její likvidaci.⁵²

Kromě této lhůty zná obchodní zákoník i další lhůty pro nejrůznější konkrétní situace, ve kterých musí být valná hromada svolána. Příkladem může být ust. § 181 odst. 2 obch.z., které ukládá představenstvu společnosti povinnost svolat mimořádnou valnou hromadu tak, aby se konala nejdéle ve lhůtě 40 dnů, s tím, že tato lhůta začíná běžet dnem následujícím po dni, ve kterém byla představenstvu žádost o její svolání doručena. Tato lhůta však může být i delší a to až 50 denní v případě, že by se jednalo o společnost, jejíž akcie byly přijaty k obchodování na regulovaném trhu.

V některých případech zákon stanoví poměrně vágní lhůty, jako je tomu v ust. § 193 odst. 1 obch.z., kde se hovoří o svolání valné hromady „bez zbytečného odkladu“. Tato lhůta se pojí s povinností představenstva svolat valnou hromadu za situace, kdy bude zjištěno, že celková ztráta společnosti dosáhla takové výše, že i při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů by neuhrazená ztráta dosáhla poloviny základního kapitálu, anebo v případě, že se společnost dostala do úpadku.

Další zákonem předepsaná tříměsíční lhůta je spojena s povinností volby nového člena představenstva podle ust. § 194 odst. 2 obch.z. nebo volby nového člena dozorčí rady podle ust. § 200 odst. 3 obch.z. Zákon v souvislosti s touto lhůtou předepisuje valné hromadě povinnost zvolit nového člena těchto orgánů, jestliže by původní člen zemřel, odstoupil z funkce, nebo byl odvolán.

A konečně v ust. § 185 odst. 3 obch.z. se objevuje lhůta šesti týdnů, ve které musí být

---

⁵¹ RADA, I., Jednatelé s.r.o., Představenstvo a.s. - práva, povinnosti, odpovědnost, Linde, 2003, 98 s.

⁵² Ust. § 68 odst. 6 písm. a) obch.z.

svolána náhradní valná hromada. Tato lhůta začíná plynout ode dne, na který byla svolána původní valná hromada. Další lhůty mohou být stanoveny individuálně ve stanovách společnosti.⁵³

Při počítání lhůt v rámci svolání valné hromady je uplatněn obrácený způsob oproti tomu, který je obsažen v občanském zákoníku,⁵⁴ protože lhůty jsou stanoveny zpětně, nejčastěji za pomoci formulace „nejpozději“. Proto dnem rozhodným pro počítání lhůt je den konání valné hromady, který se do zákonem či stanovami předepsané lhůty nezapočítává.⁵⁵ S ohledem na výše uvedené stále platí, že pokud případně poslední den lhůty, počítané zpětně, na sobotu, neděli nebo svátek, je jejím posledním dnem nejbližší následující pracovní den.

3.3 Způsob ohlášení valné hromady

Aby mohlo dojít k platnému konání valné hromady, je nezbytné, aby došlo k jejímu řádnému ohlášení. Obchodní zákoník v ust. § 184a odst. 2 obch.z. rozlišuje dva možné způsoby takového řádného ohlášení valné hromady, tedy formou pozvánky na valnou hromadu nebo oznámení o konání valné hromady.⁵⁶ V souvislosti se zvolenou formou ohlášení o svolání valné hromady je v uvedeném ustanovení rozlišováno, zda se jedná o společnost, která vydala akcie na jméno, nebo o společnost, která vydala akcie na majitele. Důvod pro odlišný způsob ohlášení svolání valné hromady vůči akcionářům vlastnícím akcie na majitele a akcionářům vlastnícím akcie na jméno je zjevný. Zatímco společnost s akciemi na jméno vede seznam akcionářů,⁵⁷ do kterého se zapisuje nejen označení druhu, formy akcie a její jmenovité hodnoty, ale i obchodní firma nebo název a sídlo právnické osoby, popř. u fyzické osoby jméno a bydliště, a tudíž své akcionáře spolehlivě zná a má možnost jim

---

⁵³ Ust. § 184a odst. 1 obch.z.

⁵⁴ Ust. § 122 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění.

⁵⁵ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21. 4. 2004, sp. zn. 29 Odo 783/2003.

⁵⁶ V rámci sjednocení terminologie používané touto prací je v případech, kdy se hovoří , jak o pozvánce na valnou hromadu, tak i o oznámení o svolání valné hromady, používán pro oba případy termín „oznámení o konání valné hromady“.

⁵⁷ Obchodní zákoník v ustanovení § 156 odst. 2 připouští možnost, aby stanovy společnosti, která vydala zaknihované akcie, určily, že seznam akcionářů nahrazuje evidence zaknihovaných cenných papírů vedená podle zvláštního právního předpisu.

doručit pozvánku na valnou hromadu, tak u společnosti s akciemi na majitele je situace odlišná, protože akcionáři zpravidla nejsou společností evidováni a zákon proto nemůže požadovat zaslání pozvánky na valnou hromadu přímo akcionáři. Shrňme-li předchozí, zatímco je pozvánka na valnou hromadu zasílána akcionářům na adresu sídla nebo bydliště, které jsou uvedeny v seznamu akcionářů, potom je oznámení o svolání valné hromady uveřejňováno v Obchodním věstníku⁵⁸ a současně i jiným vhodným způsobem určeným stanovami. Zároveň je nezbytné zmínit výjimku ve způsobu ohlašování konání valné hromady pro vlastníky akcií na majitele, pokud zřídili ve prospěch společnosti zástavní právo alespoň k jedné akci společnosti jako jistotu na úhradu nákladů za zaslání oznámení o konání valné hromady, a jestliže požádali o zasílání oznámení o konání valné hromady na adresu uvedenou v žádosti. V daném případě je akciová společnost povinna takové oznámení zaslat na jeho náklady na adresu, která jím byla v žádosti uvedena.⁵⁹

Novela obchodního zákoníku, zákon č. 420/2009 Sb., změnila zákonem daný způsob uveřejňování oznámení o konání valné hromady, kdy oproti dřívější úpravě, společnost s akciemi na majitele již nemá povinnost uveřejňovat oznámení o konání valné hromady nejméně v jednom celostátně distribuovaném deníku určeném ve stanovách. S ohledem na důvodovou zprávu k návrhu tohoto zákona⁶⁰ dochází k upuštění od požadavku na uveřejnění oznámení o svolání valné hromady v celostátně distribuovaném deníku z důvodu technologického rozvoje internetu, a současně s ohledem na povinné uveřejnění oznámení o svolání valné hromady v Obchodním věstníku.

Současně je vhodné upozornit, že již dříve před touto novelou, v usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 2. 2008, sp. zn. 7 Cmo 503/2007,⁶¹ soud dospěl k názoru, že je možné uveřejnit oznámení o svolání valné hromady elektronickým způsobem na stránkách internetového elektronického deníku. Soud v tomto rozhodnutí doslova uvedl: *„Deník ve smyslu § 184 odst. 4 obch.z. nemusí být nutně deníkem tištěným jen na papíře, ale rovněž i deníkem majícím jen elektronickou podobu, zejména podobu webových stránek v síti internet.“* *„Deník mající toliko elektronickou podobu webových stránek na síti internet lze*

---

⁵⁸ Nařízení vlády č. 503/2000 Sb., o Obchodním věstníku, v platném znění.

⁵⁹ Poslední věta ustanovení § 184a odst. 2 obch.z.

⁶⁰ Důvodová zpráva k zákonu č. 420/2009 Sb., č. sněmovního tisku 855/0.

⁶¹ Publikované v časopise Právní rozhledy, 2008, č. 9, 342 s.

považovat za celostátně distribuovaný deník.“ Dále soud z praktického hlediska toto své odůvodnění rozvedl následujícím způsobem: „oznámení o konání valné hromady akciové společnosti s akciemi na majitele publikované na stránkách elektronického deníku www.valnahromada.cz představuje uveřejnění oznámení v celostátně distribuovaném deníku, a tudíž vhodný způsob uveřejnění ve smyslu § 184 odst. 4 obch.z..“

Otázku, kdy společnost půjde ve svých povinnostech dál než jí ukládá zákon a zašle akcionářům vlastnicím akcie na majitele ohlášení o svolání valné hromady formou pozvánky, řešil Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 19. 4. 2000, sp. zn. 32 Cdo 2826/99. V tomto svém usnesení dovedl, že se nemůže jednat o porušení pravidel o způsobu uveřejňování oznámení o konání valné hromady, kdy poukázal na to, že účelem tohoto ustanovení je zajistit, aby byli všichni akcionáři včas pozváni na valnou hromadu. Budeme-li citovat výstižná slova Nejvyššího soudu České republiky: *„svolání valné hromady uveřejněním oznámení pro majitele akcií na majitele upravuje obchodní zákoník obecně pro majitele těchto akcií, neboť jde o akcie anonymní, o jejichž majitelích nevede akciová společnost seznam a nemá proto bez dalšího možnost majitele těchto akcií identifikovat a zaslat jim pozvánku na valnou hromadu. Jestliže však akciová společnost takovou možnost má, jak je tomu pravidlem u zaknihovaných akcií na majitele a namísto uveřejnění oznámení o konání valné hromady jim zašle pozvánku, nelze logickým a teleologickým výkladem uvedeného ustanovení než dospět k tomu, že společnost neporušila svoji povinnost, ale že jednala nad rámec svých povinností ve prospěch akcionářů.“*

Dodržet způsob uveřejnění oznámení o konání valné hromady je nezbytné, jelikož jeho nedodržení by se mohlo stát důvodem pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Zároveň s ohledem na výše uvedené rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky a odbornou literaturu⁶² nebude důvodem neplatnosti usnesení valné hromady libovolná odlišnost, ale pouze taková, která by zhoršila informovanost akcionářů o konání valné hromady.

---

⁶² ŠTENGLOVÁ, I. in DĚDIČ, J., KRÍŽ, R., ŠTENGLOVÁ, I. Akciové společnosti. 5. přepracované vydání. Praha: C.H.Beck, 2003, 319 s.

3.3.1 Oznámení o konání valné hromady elektronickou cestou

Novela obchodního zákoníku, zákon č. 420/2009 Sb., umožnila akciovým společnostem, aby si ve svých stanovách stanovily poskytování a sdělování informací ohledně konání valné hromady elektronicky. Tedy například, aby si tímto způsobem upravily možnost uveřejnění oznámení o konání valné hromady. Touto novelou došlo k transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/36/ES ze dne 11. července 2007 "o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi". Důvodem této novelizované úpravy je zabezpečit publicitu oznámení takovým způsobem, který je rychlý a nediskriminační. Směrnice, ze které vyplývá nová právní úprava, se zaměřuje na uveřejňování oznámení o konání valné hromady celoevropsky, a to z důvodu, kdy zahraniční investoři, vzhledem k běžné praxi, nabývají akcie tuzemských akciových společností.⁶³ Současná právní úprava se pokusila tento požadavek splnit právě tím, že umožňuje publikaci oznámení o svolání valné hromady nejen v Obchodním věstníku, ale i jiným vhodným způsobem, který si společnost sama ve stanovách určí. Novou právní úpravou byl společnostem značně zjednodušen jejich "život", a to zejména úlevami na formalitách a nákladech, které dříve musely vynakládat na publikaci v celostátně distribuovaných denících. Současně dochází k posílení významu stanov společnosti, co do možnosti volného stanovení způsobu oznámení o konání valné hromady.

Bohužel za problematické v souvislosti se zákonným požadavkem publikace oznámení o konání valné hromady v Obchodním věstníku, za situace, kdy si společnost jiný vhodný způsob pro uveřejnění oznámení o konání valné hromady nedohodne, vidím stále přílišnou vázanost informačního média na provozovatele usazeného na našem území. Ideální a nejpružnější řešení je možné spatřit v návrhu nového zákona o obchodních korporacích, který shledává tuto informační povinnost pouze v uveřejnění na internetových stránkách společnosti, kdy toto řešení vzhledem k rozšíření internetu a jeho používání neklade nikomu žádné překážky.

---

⁶³ ČECH, P., Směrnice ES odstartovala reformu úpravy výkonu akcionářských práv, Právní rozhledy, 2007, č. 9, 1 s.

3.3.2 Lhůty pro oznámení o konání valné hromady

Kromě lhůt, ve kterých se musí konat valná hromada, zákon stanoví i lhůtu, ve které musí být odeslána pozvánka na valnou hromadu nebo uveřejněno oznámení o konání valné hromady. Obecně je tato lhůta stanovena v ust. § 184a odst. 2 obch.z. a činí nejméně 30 dnů před konáním valné hromady. Tato lhůta je zákonem pevně dána a ani stanovy ji nemohou zkrátit. Pokud by tato lhůta nebyla dodržena, mělo by to za důsledek vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady soudem dle ust. § 183 obch.z. v návaznosti na ust. § 131 obch.z. Třicetidenní lhůta se však neuplatní v některých případech, ve kterých ji zákon zkracuje na 15 dní.⁶⁴ Zákon hovoří o zkrácené patnáctidenní lhůtě v souvislosti se svoláním mimořádné valné hromady na žádost oprávněných akcionářů podle ust. § 181 odst. 2 obch.z. a náhradní valné hromady podle ust. § 185 odst. 3 obch.z.

Současně se v obchodním zákoníku objevuje i jiným způsobem konstruovaná lhůta v návaznosti na lhůty, ve kterých musí být pozvánka na valnou hromadu odeslána před konáním valné hromady. Jedná se opět o patnáctidenní lhůtu, ve které podle ust. § 183j odst. 1 obch.z. musí dojít ke svolání valné hromady. Dle některých názorů⁶⁵ se svolání valné hromady podle ust. § 183j odst. 1 obch.z. považuje za zvláštní případ svolání mimořádné valné hromady v souladu s ust. § 181 obch.z., a tudíž se bude jednat o lhůtu, ve které musí představenstvo pozvánku na valnou hromadu odeslat nebo uveřejnit oznámení o jejím svolání. Nelze ji proto vykládat jako lhůtu, ve které se musí valná hromada konat. Pro následné určení doby skutečného konání valné hromady, se uplatní lhůta podle ust. § 181 odst. 2 obch.z. Tento závěr je možné dovodit i z rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 3. 2008, sp. zn. 29 Cdo 866/2007.

K situaci, kdy si společnost ve stanovách určí, že v zákonné lhůtě je nutné pozvánku i doručit, se vyjádřil Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. 29 Odo 634/2005. V tomto svém rozhodnutí uvedl, že ustanovení § 184a odst. 2 obch.z. je nutné chápat tak, že společnost by měla učinit vše, co po ní lze rozumně požadovat, aby akcionáři byli spolehlivě informováni o konání valné hromady. Doslova Nejvyšší soud

---

⁶⁴ V případě společnosti, jejíž akcie byly přijaty k obchodování na regulovaném trhu, činí lhůta pro odeslání pozvánky či uveřejnění oznámení o svolání valné hromady 21 dnů.

⁶⁵ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, komentář, 12. vydání, 2009, Praha, C.H.Beck, 591 s.

České republiky uvedl: *"v tom směru je také třeba vždy interpretovat znění stanov společnosti. Určí-li stanovy, že valná hromada je svolávána doporučeným dopisem, který musí být doručen každému akcionáři zapsanému v seznamu akcionářů nejpozději 30 dnů před zasedáním valné hromady, je teleologicky konformní pouze interpretace, že povinností společnosti je učinit vše, co na ní lze rozumně požadovat, aby akcionářům pozvánka na valnou hromadu došla."* Tedy shrnutím k tomuto rozhodnutí lze konstatovat, že společnost musí učinit vše pro to, aby pozvánka byla doručena, zároveň však nemůže zaručit její doručení v této lhůtě, protože samotné doručení nezáleží na společnosti, ale na provozovateli poštovních služeb. Naopak pokud by společnost pozvánku odeslala až poslední den zákonné lhůty a nevyužila by například kurýrních služeb s doručením ještě téhož dne, nebyla by lhůta předepsaná stanovami nebo zákonem splněna.

3.3.3 Způsob odeslání pozvánky na valnou hromadu

Ačkoliv zákonná úprava výslovně nestanoví způsob odeslání pozvánky na valnou hromadu, s ohledem na právní jistotu společnosti by bylo vhodné, aby si jej upravila ve svých stanovách tak, aby bylo možné prokázat její odeslání. Jedním z možným způsobů průkazného odeslání pozvánky na valnou hromadu by mohla být doporučená zásilka. Touto cestou by mohlo dojít k eliminaci případných žalob akcionářů na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady z důvodu, že pozvánka na valnou hromadu jim nebyla řádným způsobem doručena. Zároveň je nutné zdůraznit, že dle judikatury Nejvyššího soudu České republiky⁶⁶ není důležitá skutečnost, zda byla zásilka akcionářem⁶⁷ opravdu převzata.

V souvislosti s touto problematikou již Nejvyšší soud České republiky⁶⁸ řešil situaci, kdy akcionář odmítl převzetí zásilky, která obsahovala pozvánku na valnou hromadu, a tudíž se o jejím konání nedozvěděl. Tuto skutečnost následně použil jakožto důvod k napadení usnesení přijatého na této valné hromadě žalobou na jeho neplatnost. Nejvyšší soud České

---

⁶⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28. 1. 2008, sp. zn. 29 Odo 1429/2006.

⁶⁷ Respektive společníkem společnosti s ručením omezeným, o kterou se v tomto rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky jednalo.

⁶⁸ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 1. 8. 2007, sp. zn. 29 Odo 1233/2006.

republiky se s tímto problémem vypořádal následujícím způsobem. Třebaže nevyjádřil povinnost akcionáře přijmout libovolnou zásilku, zdůraznil, že akcionář si musí být vědom takového odmítnutí a nést jeho následky. Přestože Nejvyšší soud České republiky nepodpořil právní názor Vrchního soudu v Praze, jako odvolacího soudu v tomto soudním řízení, jehož důsledkem by byla de facto povinnost společnosti uvádět na obálku zásilky obsahující pozvánku na valnou hromadu, že se jedná právě o pozvánku, doporučil společnostem takto postupovat jakožto vstřícné a účelné gesto vůči svým akcionářům.

3.4 Důsledky vad ve svolání valné hromady

Obecně lze shrnout, že vady svolání valné hromady zakládají neplatnost usnesení přijatého na takto svolané valné hromadě. Zároveň však obchodní zákoník i judikatura upravují případy, kdy některé vady takovýto následek nevyvolají. Dle odborného názoru⁶⁹ soud nepřivolí neplatnosti usnesení valné hromady, jestliže se neplatnosti bude domáhat osoba, která vadně valnou hromadu svolala,⁷⁰ anebo pokud se takto vadně svolané valné hromady zúčastnili všichni akcionáři, či s rozhodnutím přijatým na valné hromadě následně projevíli souhlas.⁷¹ Současně neplatnost usnesení valné hromady nelze vyslovit, jestliže půjde jen o nepodstatné porušení práv, případně jestliže porušení nevedlo k závažným právním následkům.⁷² V ustanovení § 183 odst. 2 obch.z. se v rámci demonstrativního výčtu nepodstatných porušení práv osob ve smyslu ust. § 131 odst. 3 písm. a) obch.z. uvádí vady, které nezpůsobí neplatnost usnesení valné hromady.⁷³

---

⁶⁹ ČECH, P., Svolání valné hromady, Právní rádce, 2008, č. 10, s. 4.

⁷⁰ Případně, jestliže se na svolání valné hromady podílela.

⁷¹ Ustanovení § 131 odst. 3 písm. d) obch.z.

⁷² Viz. ustanovení § 131 odst. 3 písm. a) obch.z. Příkladem může být níže uvedené rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 4. 2008, sp. zn. 29 Odo 372/2008, které se týkalo chybně uvedeného data na pozvánce na valnou hromadu, o které však akcionář dovolávající se neplatnosti usnesení valné hromady věděl, a který se na valnou hromadu dostavil.

⁷³ Znění ust. § 183 odst. 2 obch.z. doslova uvádí: „*Za nepodstatné porušení práv osob ve smyslu § 131 odst 3 písm. a) se považuje zejména to, že pozvánka na valnou hromadu nebo oznámení o konání valné hromady neobsahuje náležitosti podle § 184 odst. 5 písm. c), popřípadě § 202 odst. 2 písm.a), d).*“

3.5 Pozvánka na valnou hromadu a oznámení o konání valné hromady

Obchodní zákoník předepisuje základní náležitosti pozvánky nebo oznámení o konání valné hromady. V ust. § 184a odst. 3 obch.z. jsou vyjmenovány obecné náležitosti, které musí obsahovat každá pozvánka na valnou hromadu nebo každé oznámení o konání valné hromady. V konkrétních případech jsou však obchodním zákoníkem vyžadovány i další povinné náležitosti, které jsou na pozvánku nebo oznámení o konání valné hromady kladeny. Obligatorní náležitosti můžeme vyjádřit v následujících bodech:

1. označení obchodní firmy a sídla společnosti,
2. uvedení místa, data a hodiny konání valné hromady,
3. označení, zda se jedná o svolání valné hromady řádné, mimořádné, popř. náhradní,
4. pořad jednání valné hromady,
5. a uvedení rozhodného dne k účasti na valné hromadě, jestliže byl takový den určen, a dále vysvětlení jaký význam má rozhodný den pro účast na valné hromadě.

Jak již bylo výše řečeno, zákon v některých případech vyžaduje i další náležitosti pozvánky, popř. oznámení o konání valné hromady. Těmi může být dle ust. § 202 odst. 2 obch.z. uvedení důvodů navrhovaného zvýšení základního kapitálu, způsob a rozsah tohoto zvýšení nebo navrhovaný druh, podoba, forma a počet akcií, pokud mají být vydány nové akcie společnosti, a dále jmenovité hodnoty nových akcií nebo nová jmenovitá hodnota dosavadních akcií, a konečně, mají-li být vydány poukázky na akcie, ke kterým upisovaným akciím budou vydány, a to vše za situace,⁷⁴ je-li na programu valné hromady zvyšování základního kapitálu. Další specifické náležitosti pozvánky nebo oznámení stanoví zákon pro případ snížení základního kapitálu⁷⁵ anebo při rozhodování o změně stanov.⁷⁶

---

⁷⁴ Jestliže má dojít ke zvýšení základního kapitálu upisováním nových akcií, uvede se na pozvánce nebo oznámení i lhůta pro jejich upsání a navrhovaná výše emisního kursu nebo způsob jeho určení s odůvodněním anebo údaj o tom, že jeho určením bude pověřeno představenstvo, včetně případné minimální výše, v jaké může být emisní kurs představenstvem určen. Dále v případě, že dojde k vydání nového druhu akcií, uvedou se i práva s nimi spojená a důsledky, které bude mít jejich vydání napráva spojená s akciemi dříve vydanými. (Viz. ust. § 202 odst. 3 obch.z.) Další náležitosti pozvánky či oznámení o konání valné hromady související se zvýšením základního kapitálu jsou uvedeny pro jednotlivé případy v ustanovení § 202 odst. 4 obch.z.

⁷⁵ Viz. ust. § 212 obch.z. s ohledem na ust. § 211 odst. 1 obch.z.

V souvislosti s již několikrát zmíněnou novelou obchodního zákoníku, zákonem č. 420/2009 Sb., je nutné upozornit na drobné nepřesnosti, které se objevují v ust. § 202 odst. 2 a § 212 obch.z., a které vznikly zřejmým legislativním nedopatřením, kdy oba tyto paragrafy odkazují na další „obecné“ náležitosti pozvánky anebo oznámení podle ust. § 184 odst. 5 obch.z., avšak logickým výkladem je patrné, že v těchto ustanoveních mělo dojít také k novelizaci jejich znění a mělo být odkazováno na ust. § 184a odst. 3 obch.z.

Dochází-li ke svolání mimořádné valné hromady akcionáři k tomu zmocněnými soudem, je nutné vložit do textu oznámení o konání valné hromady též výrok soudního rozhodnutí, kterým vzniklo toto jejich oprávnění, společně s uvedením dne vykonatelnosti rozhodnutí.⁷⁷

K textu oznámení o konání valné hromady je nezbytné připojit i veškeré přílohy vyžadované zákonem⁷⁸ nebo stanovami společnosti.

3.5.1 Právní povaha oznámení o svolání valné hromady

K diskuzím, které se vztahovaly k právní povaze oznámení o konání valné hromady, se definitivně vyjádřil Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 13. 12. 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005, a poskytl tak konečné řešení dlouhodobých rozporů panujících, jak v soudní judikatuře, tak i v oblasti právní doktríny.⁷⁹ Soud v tomto rozhodnutí uzavřel, že pozvánka nebo oznámení o konání valné hromady nejsou právním úkonem, a sjednotil tak předchozí protichůdnou judikaturu. Příkladem judikatury zastávající názor, že pozvánka na valnou hromadu není právním úkonem, jsou například rozhodnutí ze dne 30. 4. 1997, sp. zn. 1 Odon 2/97⁸⁰ a rozhodnutí ze dne 29. 11. 2005, sp. zn. 29 Odo 1061/2004.

---

⁷⁶ Při změně stanov je dle ust. § 184a odst. 6 obch.z. vyžadováno splnění zvláštních podmínek, které spočívají v uvedení alespoň podstatných bodů navrhovaných změn, na pozvánce nebo ohlášení o konání valné hromady.

⁷⁷ Viz. ustanovení § 181 odst. 4 obchodního zákoníku.

⁷⁸ Například podle ust. § 192 odst. 1 obchodního zákoníku.

⁷⁹ RADA, I., Jednatel s.r.o., Představenstvo a.s. - práva, povinnosti, odpovědnost, Linde, 2003, 98 s. A dále ČECH, P., PAVELA, L., Právní povaha úkonů spojených s valnou hromadou, Právní rádce [online], [cit. 2010-03-05], dostupné na <http://pravniradce.ihned.cz>.

⁸⁰ Publikované Právní rozhledy, 1997, č. 8.

Argumentace v těchto rozhodnutích je opřena o úvahu nemožnosti považovat svolání valné hromady za jednání společnosti ve vztahu ke třetím osobám. Opačný názor však Nejvyšší soud České republiky zaujal kupříkladu ve svém rozhodnutí ze dne 25. 9. 2001, sp. zn. 29 Odo 155/2001, ve kterém doslova uvedl: "*k uvedené právní otázce Nejvyšší soud uzavřel, že pozvánka na valnou hromadu určitá a srozumitelná být musí, neboť tato pozvánka je právním úkonem společnosti vůči společníkům a je tedy podrobena stejným pravidlům, jako kterýkoli jiný právní úkon.*"

Jak již bylo výše uvedeno, konečné řešení přineslo rozhodnutí⁸¹ velkého senátu Nejvyššího soudu České republiky, které dalo přednost výkladu, kdy svolání valné hromady není považováno za právní úkon. Pro vysvětlení Nejvyšší soud České republiky uvádí, že aby svolání valné hromady mohlo mít povahu právního úkonu, muselo by být právním úkonem společnosti nebo jednotlivých členů představenstva. Avšak vzhledem ke skutečnosti, že valnou hromadu svolává "zásadně" představenstvo, které jakožto orgán společnosti nemá vlastní způsobilost k právním úkonům, nemůže tudíž být svolání valné hromady právním úkonem. Přestože Nejvyšší soud České republiky nepovažuje oznámení o konání valné hromady za právní úkon, nevylučuje, aby se na toto oznámení analogicky uplatnil požadavek určitosti a srozumitelnosti. Dále vyslovuje obavu, že kdyby pozvánka byla právní úkonem, otevřel by se prostor pro soudní přezkum její neplatnosti, což by snížilo míru právní jistoty ve vztazích uvnitř společnosti a zároveň by došlo k popření zásady, podle které může soud do vnitřních záležitostí akciové společnosti zasahovat zásadně jen v případech, kdy tak stanoví zákon.

3.5.2 Datum, čas, místo a pořad jednání a jejich změny

Z nezbytných náležitostí, které musí oznámení o konání valné hromady obsahovat, lze předpokládat, že s označením obchodní firmy, sídla společnosti nebo údaji o tom, zda se svolává řádná, mimořádná nebo náhradní valná hromada⁸² nebude spjata mnoho problémů.

---

⁸¹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 12. 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005.

⁸² Náhradní valnou hromadu upravují ustanovení § 185 odst. 3 obch.z. Naproti tomu zákon výslovně nestanoví, kdy se jedná o řádnou valnou hromadu. Dle právní vědy je řádnou valnou hromadou pouze valná hromada, která se koná ve lhůtách určených ve stanovách společnosti, bez ohledu na to, jestli ji svolává představenstvo, člen

Komplikace by však mohly nastat v označení místa, data, hodiny a pořadu jednání valné hromady. Souhrnně k místu, datu a hodině konání valné hromady obchodní zákoník pouze stanoví požadavek, že musí co nejméně omezovat možnost akcionářů účastnit se valné hromady. Znění takového ustanovení je však bohužel velmi strohé, a proto bude nutné se těmto jednotlivým bodům oznámení o svolání valné hromady věnovat podrobněji.

3.5.2.1 Místo konání valné hromady

Ze zákonného požadavku, co možná nejmenšího možného omezení akcionářů zúčastnit se valné hromady, tedy vyplývá především požadavek dostupnosti místa jejího konání pro akcionáře společnosti. Praktické otázky s tímto spojené budou souviset například s tím, zda je možné uspořádat valnou hromadu akciové společnosti založené podle českého práva i v zahraničí, nebo zda je za takové dostupné místo konání valné hromady možné považovat pouze takové, které se nachází na našem území. Možné řešení tohoto problému, vzhledem ke skutečnosti, že obchodní zákoník jiné než výše uvedené omezení pro místo konání valné hromady již neuvádí, bude pravděpodobně spočívat na akcionářské struktuře dané společnosti. Lze si totiž představit, že v případě, kdy by akcionáři byli výhradně žijící, popřípadě působící, v zahraničí, nedošlo by k žádnému omezení možnosti jejich účasti na valné hromadě a naopak by se jim takto mohlo vyjít vstříct. Takovéto místo konání valné hromady by však bylo problematické v případě, kdy zákon předepisuje nutnost pořízení notářského zápisu o usnesení valné hromady, jelikož notář vykonávající svůj úřad podle zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „notářský řád“), má působnost pouze na území České republiky. Další praktickou otázkou, kterou mohou osoby svolávající valnou hromadu řešit, je kupříkladu volba vhodných konkrétních prostor, ve kterých by se měla valná hromada konat. Takovéto konkrétní prostory by také měly splňovat podmínku, co možná nejmenšího možného omezení akcionářů. Konání valné hromady v zimních měsících v místě, kde není žádné topení, by jistě mohlo odradit mnohé akcionáře od účasti nebo setrvání na ní. Shrnutím je možné konstatovat, že je vždy nutné přihlížet k zvláštním okolnostem toho kterého případu.

---

představenstva nebo dozorčí rada. ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, komentář, 12. vydání, Praha, 2009, C.H.Beck, 607 s.

Otázku možnosti změny místa konání valné hromady oproti místu uvedenému v oznámení o svolání valné hromady již řešil Nejvyšší soud České republiky,⁸³ který se v této věci vyjádřil v tom smyslu, že takováto změna není zcela vyloučena, a ani nemusí vždy založit neplatnost usnesení přijatých na takovém jednání valné hromady, bude-li se jednat o nepodstatné porušení práv či nedostatek závažných právních následků v návaznosti na ust. § 131 odst. 3 písm. a) obch.z. Podmínkou takovéto změny místa konání valné hromady je dle výše uvedeného rozhodnutí, nejen dosažitelná fyzická vzdálenost místa uvedeného v pozvánce od místa skutečného konání valné hromady, ale také i vhodná přijatá organizační opatření umožňující všem pozvaným, kteří se dostaví do místa uvedeného na pozvánce, aby se mohli bez větších problémů změnu místa konání valné hromady dozvědět a přesunout se tam.

3.5.2.2 Datum a hodina konání valné hromady

Vzhledem k zákonnému požadavku stanovení data a hodiny konání valné hromady tak, aby co nejméně omezovaly možnost akcionářů zúčastnit se valné hromady, je třeba opět pečlivě přihlídnout k akcionářské struktuře společnosti a zároveň zohlednit všechny okolnosti spjaté i například s místem jejího konání. Kupříkladu pokud bylo k zasedání valné hromady zvoleno místo dostupné veřejnou dopravou, měl by být zvolen takový den a čas, aby akcionáři mohli veřejné dopravy k dostavení se na místo jejího konání skutečně využít. Nejspíše by zákonnému požadavku nemusel vyhovovat termín konání valné hromady v pozdních večerních hodinách, kdy již žádné hromadné dopravní spojení nejede.

Zajímavým rozhodnutím Nejvyššího soudu České republiky souvisejícím s datem konání valné hromady je usnesení ze dne 29. 4. 2008, sp. zn. 20 Cdo 372/2007, ve kterém se soud vyjadřoval k otázce zjevně chybného údaje data konání valné hromady. V tomto rozhodnutí se vypořádal s námitkou dovolatele, který napadl usnesení valné hromady, kdy na pozvánce k jejímu konání, zřejmě administrativním nedopatřením, došlo k záměně kalendářního roku 2003 za rok 2002. Nejvyšší soud České republiky v tomto případě shrnul,

---

⁸³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 6. 2007, sp. zn. 29 Odo 984/2005.

že vada uvedená na pozvánce, o které akcionář věděl, nemůže způsobit neplatnost usnesení přijatého na takovéto valné hromadě, jelikož neměla závažné právní následky. Dle mého názoru by však bylo nejspíše velice obtížné dokázat akcionáři, že o takovéto vadě věděl, za situace, kdy to nebude možné odvodit z jeho jednání, jako tomu bylo v tomto konkrétním případě, kdy se v daný den na místo konání valné hromady i přes výše uvedenou chybu dostavil.

3.5.2.3 Doba trvání valné hromady

Ačkoliv zákonná úprava neřeší, zda se může či nemůže valná hromada konat v několika dnech po sobě jdoucích,⁸⁴ s ohledem na zásadu "co není zákonem zakázáno je dovoleno" se lze domnívat, že by se nejednalo o důvod k vyslovení neplatnosti usnesení přijatého na takové valné hromadě, za situace, kdy bude splněna podmínka, že o této skutečnosti byli akcionáři informováni v oznámení o konání valné hromady. Opět je však nutné přihlídnout k tomu, aby nedocházelo k omezení možnosti účasti akcionářů na takovéto valné hromadě, a to například tím, že by nebyla poskytnuta možnost ubytování.

Nelze vyloučit, že existují i případy, kdy se jednání o některých bodech programu valné hromadu protáhnou natolik, kupříkladu až do půlnoci, že se nestihne projednat veškerá zbývající naplánovaná agenda, a tudíž je zapotřebí pokračovat v zasedání i následující den. Za takové situace, vzniká otázka, zda je možné v jednání valné hromady pokračovat druhý den nebo zda musí být svolána nová valná hromada k projednání zbývajícího programu. Dle mého názoru je nutné rozlišit, zda se jednání valné hromady nepřeruší a bude pokračovat i po půlnoci, tedy de facto v ranních hodinách následujícího dne, nebo zda se valná hromada přeruší a bude pokračovat druhý den. V prvním případě se lze předpokládat, že by takto mohla pokračovat se souhlasem všech přítomných akcionářů, zatímco v druhém případě by bylo nutné, aby s takovýmto postupem souhlasili všichni akcionáři společnosti. K vysvětlení rozdílu, který v těchto dvou situacích shledávám, použiji následující příklad. Vezmeme-li si akcionáře společnosti, který se nemůže, ať již z jakéhokoliv důvodu zúčastnit valné hromady svolané na původní den, ale mohl by být přítomen na valné hromadě, která by po přerušení

---

⁸⁴ Například z důvodu rozsahu projednávaného programu valné hromady.

pokračovala druhý den, domnívám se, že za daných okolností by mohlo dojít k porušení jeho práva k účasti na valné hromadě.

3.5.2.4 Odvolání valné hromady a změna jejího data

Možnost odvolat svolanou valnou hromadu nebo změnit datum jejího konání byla do obchodního zákoníku včleněna jeho novelou, zákonem č. 142/1996 Sb. Obecně tedy zákonná úprava připouští odvolání nebo změnu data valné hromady způsobem stanoveným zákonem a stanovami pro její svolání, zároveň je však nutné si uvědomit, že akcionáři musí obdržet informaci o odvolání nebo změně data konání valné hromady předem. Byť zákon stanoví minimální týdenní lhůtu, ve které musí být akcionářům oznámeno odvolání valné hromady nebo změna data jejího konání, nepojí ji toliko s platností či neplatností takového oznámení, ale dává ji do souvislosti s povinností uhradit akcionářům zbytečně vzniklé náklady, pokud se na původně svolanou valnou hromadu dostavili. Zároveň je nutné zdůraznit, že odborná literatura⁸⁵ považuje informování akcionářů o odvolání valné hromady nebo o změně jejího data za neplatné, jestliže bylo oznámeno až dnem konání valné hromady, popřípadě dnem pozdějším než bylo datum jejího původního svolání. V takovém případě by k odvolání valné hromady ani ke změně data jejího konání nedošlo a případná usnesení, která by byla na takovéto valné hromadě přijata, by nemohla být stížena neplatností z důvodu odvolání či změny data konání valné hromady. V případě, že se bude jednat o mimořádnou valnou hromadu, která byla svolána podle ust. § 181 obch.z., je možné její odvolání nebo změna data konání pouze, požádají-li o to akcionáři, na jejichž žádost představenstvo mimořádnou valnou hromadu svolalo, anebo akcionáři, kteří na základě rozhodnutí soudu valnou hromadu svolali. Toto ustanovení se snaží zabránit případnému oddalování valných hromad vynucených si akcionáři. Je-li svolána náhradní valná hromada, existuje sice možnost ji odložit, avšak nelze ji odvolat.⁸⁶ Zároveň je nutné respektovat v souladu s ust. § 185 odst. 3 obch.z. šestitýdenní zákonnou lhůtu pro její konání.

---

⁸⁵ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, komentář, 12. vydání, 2009, Praha, C.H.Beck, 607 s.

⁸⁶ DVOŘÁK, T., Akciová společnost a Evropská akciová společnost. Praha: ASPI, a.s., 2005, 407 s.

3.5.2.5 Pořad jednání valné hromady

Pořad jednání valné hromady je další obligatorní náležitostí oznámení o konání valné hromady. Obecně platí, že pokud nějaký bod programu nebude zařazen do pořadu jednání uvedeného na pozvánce na valnou hromadu nebo v oznámení o svolání valné hromady, nelze jej projednat. Obchodní zákoník však umožňuje, aby pokud budou přítomni všichni akcionáři společnosti a všichni zároveň budou s projednáním některé neplánované záležitosti v rámci valné hromady souhlasit, potom bude možné takovou záležitost na valné hromadě rozhodnout.⁸⁷ I přes výše zmíněnou nemožnost změny pořadu jednání valné hromady, kdy zákon stanoví pouze pro mimořádné případy pravidla pro doplnění či změny stanoveného programu valné hromady, jsou v praxi známy výjimky, kterými je rozhodování valné hromady o procedurálních otázkách. Například se stává, že bod programu, týkající se volby orgánů valné hromady, často nebývá v pořadu jednání valné hromady uváděn, a ani nedochází k napadení takového usnesení u soudu pro neplatnost. Vrchní soud v Praze v usnesení ze dne 5. 10. 2006, sp. zn. 7 Cmo 146/2006, uvedl, že rozhodování o procedurálních otázkách, které se vztahují k zasedání nebo rozhodování valné hromady, není nutné uvádět jako bod programu. Současně přiřadil status procedurálních otázek takovým rozhodnutím, jejichž obsah se přímo vztahuje k zajištění chodu a jednání valné hromady.⁸⁸

Určitost a srozumitelnost jednotlivých projednávaných bodů zařazených do pořadu jednání valné hromady je zcela nezbytná k tomu, aby nedocházelo k námitkám akcionářů, že nebyly dodrženy náležitosti pozvánky na valnou hromadu. Dovolila bych si ještě jednou připomenout, že přestože Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí⁸⁹ definitivně rozhodl, že pozvánku na valnou hromadu nelze považovat za právní úkon, na druhou stranu připustil, že tato skutečnost nevylučuje, aby na ni byl uplatněn "požadavek určitosti a srozumitelnosti". Všeobecně lze říci, že obsah programu jednání valné hromady by neměl s

---

⁸⁷ Viz. ustanovení § 185 ods. 4 obch.z.

⁸⁸ Toto rozhodnutí bylo publikováno v Právních rozhledech, 2008, č. 16. Ačkoliv se nejednalo v tomto případě o akciovou společnost, lze závěry Vrchního soudu v Praze aplikovat nejen na akciovou společnost, ale i společnost s ručením omezeným.

⁸⁹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 12. 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005.

ohledem na konkrétní případy vést k tomu, že akcionář nabyde nesprávného dojmu o předmětu jednání na valné hromadě. Jednou z poměrně častých chyb je uvést jako jeden z bodů programu označení "různé". Jak varuje odborná literatura,⁹⁰ v takovém případě by nebylo možné přijmout v rámci tohoto bodu žádné platné usnesení, jelikož se jedná o velice vágní vymezení bodu jednání valné hromady.

Jestliže bude na valné hromadě projednávána změna stanov společnosti, zákon předepisuje, aby pozvánka na valnou hromadu obsahovala alespoň podstatu navrhovaných změn. Zároveň je vhodné připomenout, že projednávání změn stanov společnosti na valné hromadě je svázáno s povinností zpřístupnit akcionářům k nahlédnutí navrhovanou změnu stanov v sídle společnosti, a dále, že akcionář si může nechat na své náklady zaslat kopii tohoto návrhu. O těchto svých právech musí být akcionář v rámci pozvánky na valnou hromadu informován.

Za určitých podmínek zákon umožňuje již uveřejněný a oznámený pořad jednání valné hromady doplnit. Tato možnost je dána pouze akcionářům,⁹¹ kteří mají zákonem předepsaný procentní podíl akcií na základním kapitálu a požádají představenstvo o zařazení určitého bodu na program jednání valné hromady. Současným předpokladem pro doplnění pořadu jednání valné hromady je jeho uveřejnění představenstvem společnosti tak, aby byla splněna zákonná lhůta deseti dnů před zasedáním valné hromady, a to stejným způsobem, který je předepsán zákonem nebo stanovami pro její svolání. V případě, že by nešlo dodržet lhůtu deseti dnů, není možné takovýto bod na program jednání valné hromady zařadit.⁹² Tato nekompromisní lhůta poskytuje všem akcionářům záruku, že budou mít dostatek času se na valnou hromadu předem připravit.

V souvislosti s výše uvedeným se můžeme ptát, zda oprávnění akcionářské minority domáhat se doplnění programu valné hromady lze uplatnit pouze v případě valné hromady svolané představenstvem nebo zda je možné, aby akcionář mohl využít tohoto práva i jedná-li se o valnou hromadu svolanou dozorčí radou. V komentáři k obchodnímu zákoníku⁹³ autoři nevyklučují možnost uplatnění práva akcionáře na doplnění pořadu jednání i vůči dozorčí radě

---

⁹⁰ RADA, I. Jednatelé s.r.o. Představenstvo a.s. - práva, povinnosti, odpovědnost, Linde s.r.o., 2003, 104 s.

⁹¹ Viz. ustanovení § 181 odst. 1 obch.z.

⁹² S výjimkou postupu podle ustanovení § 185 odst. 4 obch.z.

⁹³ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, komentář, 12. vydání, 2009, C.H.Beck, Praha 2009, 569 s.

s ohledem na analogický výklad k příslušnému ustanovení. Na druhou stranu existují i názory,⁹⁴ které naznačují, že toto právo akcionáři náleží pouze, jedná-li se o valnou hromadu svolanou představenstvem. V tomto případě bych se spíše přikláněla k prvnímu názoru, vzhledem k ochranné funkci, kterou toto ustanovení poskytuje akcionářům.

Speciální případ obsahuje ust. § 181 odst. 2 obch.z., které umožňuje představenstvu, svolávajícímu mimořádnou valnou hromadu na základě žádosti oprávněné akcionářské minority, aby doplnilo pořad jednání pouze se souhlasem těchto akcionářů. Bezdůvodné odmítnutí udělení souhlasu akcionáři k zařazení některého bodu navrhovaného představenstvem by mohlo být považováno za šikanózní výkon práv, který je obchodním zákoníkem zakázán podle ustanovení § 56a odst. 1.⁹⁵

Judikatura⁹⁶ již řešila i případ, kdy dojde ke konkurenci více žádostí o svolání mimořádné valné hromady s různým programem. V konkrétním případě Nejvyšší soud České republiky doslova uvedl: *"obdrží-li představenstvo více žádostí o svolání mimořádné valné hromady a navržené body jednání se navzájem neshodují, musí se, chce-li k jejich projednání svolat valnou hromadu, zajistit souhlas všech osob, jež o svolání valné hromady požádaly. V opačném případě, svolá-li valnou hromadu k projednání různých záležitostí navržených více akcionáři, aniž by si to vyžádalo souhlas každého z nich s doplněním jimi navržených pořadů jednání o body navržené ostatními žádajícími akcionáři, poruší povinnost uloženou mu v ustanovení § 181 odst. 2 větu poslední obchodního zákoníku."*

Otázka možnosti přesouvání jednotlivých bodů programu jednání valné hromady doposud nebyla judikaturou řešena. Domnívám se, že přesouvání bodů programu, je jevem spíše nežádoucím, a to z toho důvodu, že by mohlo dojít k poškození zájmů akcionářů. Přesto vzhledem k již zmíněnému principu "co není zákonem zakázáno, je dovoleno" bude přesouvání bodů programu s největší pravděpodobností možné. Měl by však pro takovéto jednání existovat konkrétní objektivní důvod. Příkladem by mohlo být přemístění některého

---

⁹⁴ ELIÁŠ, K. in ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J. a kol. Kurs obchodního práva. Právnícké osoby jako podnikatelé. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2005. s. 312. Doslovná citace: *"Za určitých okolností lze již nařízený pořad jednání valné hromady doplnit. To lze v plné míře uplatnit jen při jejím svolání představenstvem. Pokud zasedání svolává dozorčí rada, je vázána zájmy společnosti, nikoli zájmy akcionářských skupin."*

⁹⁵ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, komentář, 12. vydání, Praha: C.H.Beck, 2009, 566 s.

⁹⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 1. 2008, sp. zn. 29 Odo 1205/2006.

bodů programu, protože z logiky věci předchází jinému. Existují i názory,⁹⁷ které jednoznačně možnost změny pořadí programu zasedání valné hromady jejím předsedou připouštějí, stejně tak jako možnost vynětí určitých otázek z projednávání valné hromady. Na druhou stranu ohledně problematiky vypuštění některého bodu programu valné hromady existují i opačné názory,⁹⁸ které zdůrazňují nutnost projednat veškeré body programu vždy, i kdyby nebylo přijato žádné usnesení. V daném případě bych se spíše klonila k následujícímu řešení, a to, že by se valná hromada měla vždy alespoň usnést na vynětí tohoto bodu programu. Důvod shledávám zejména v tom, aby nemohlo být s jednotlivými otázkami programu valné hromady manipulováno dle osobních potřeb těch osob, které navrhovali osobu předsedy valné hromady, a jejichž kandidát byl poté schválen. Rizikem opačného výkladu je, dle mého názoru, záměrné odsouvání některého bodu programu valné hromady na valnou hromadu s příznivějším rozložením sil.

3.5.2.6 Rozhodný den k účasti na valné hromadě

K uzavření problematiky obecných náležitostí pozvánky na valnou hromadu či oznámení o konání valné hromady je nezbytné věnovat několik vět týkajících se uvedení rozhodného dne k účasti na valné hromadě na pozvánce nebo v oznámení o konání valné hromady. Úvodem je nutné zdůraznit, že vzhledem k poslední novele obchodního zákoníku,⁹⁹ došlo i k nové právní úpravě rozhodného dne. Podle dřívější právní úpravy byla povinnost uvádět na oznámení o svolání valné hromady rozhodný den k účasti na ní, pouze pokud se jednalo o společnost, která vydala zaknihované akcie. Současná právní úprava předepisuje, že společnost na oznámení o svolání valné hromady uvádí rozhodný den tehdy, jestliže jej určila. Zároveň akcionář musí být poučen o významu rozhodného dne pro hlasování na valné hromadě.

Obecně platí, že rozhodný den nemůže předcházet dni konání valné hromady o více než třicet dnů, s tím, že u společnosti, jejíž akcie jsou obchodovány na regulovaném trhu, je

---

⁹⁷ ELIÁŠ, K. in ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J. a kol. Kurs obchodního práva. Právnícké osoby jako podnikatelé. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2005, 315 s.

⁹⁸ DĚDIČ, I. in DĚDIČ, J. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. III. díl, Praha: Polygon, 2002, 2246 s.

⁹⁹ Zákon č. 420/2009 Sb.

rozhodným dnem vždy sedmý den předcházející konání valné hromady.

Současně je nutné zdůraznit, že výše uvedená novela obchodního zákoníku nově zavádí institut rozhodného dne pro všechny podoby cenných papírů. Tedy jestliže předchozí právní úprava dovolovala určit rozhodný den pouze pokud se jednalo o akcie v zaknihované podobě, v současnosti je možné určit rozhodný den i v případě akcií v listinné podobě. Za rozhodný den je obecně považován den, kdy akcionáři vlastnícímu akcie vzniká právo účastnit se valné hromady. Dále novela obchodního zákoníku nově stanoví vyvratitelnou právní domněnku, která vyjadřuje předpoklad, že osoba předkládající cenný papír, byla oprávněna vykonávat práva spojená s tímto cenným papírem k rozhodnému dni.

3.5.2.7 Podpis na pozvánce na valnou hromadu

V minulosti se objevovaly názory,¹⁰⁰ které vyjadřovaly nutnost podpisu oznámení o konání na valné hromadě. Problematika podpisu připojeného k pozvánce na valnou hromadu byla dávána do souvislosti s pojetím pozvánky jakožto písemného právního úkonu.¹⁰¹ V současnosti již převládá názor,¹⁰² že pozvánka či oznámení o konání valné hromady svolané představenstvem společnosti nejsou právním úkonem, tudíž není nutné v jejich případě splňovat podmínku podpisu podle ust. § 40 odst. 3 obč.z. Otázkou zůstává, zda formulací¹⁰³ zvolenou Nejvyšším soudem České republiky v odůvodnění rozhodnutí ze dne 13. 12. 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005, bylo myšleno, že podpis pozvánky nebo oznámení nemůže být vyžadován v případě svolání valné hromady představenstvem nebo dozorčí radou, protože by se nejednalo o právní úkon, vzhledem k jejich povaze kolektivního orgánu, zatímco pokud by valná hromada byla svolávána členem představenstva podle ust. § 184a odst. 1 obch.z. nebo akcionáři na základě zmocnění soudem, musela by být taková pozvánka nebo oznámení o konání valné hromady podepsáno svolatelem, jelikož by se v jejich případě o právní úkon

---

¹⁰⁰ ELIÁŠ, K., Akciová společnost. Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě, Praha: Linde, 2000, 207 s.

¹⁰¹ Viz. výše v pojednání o právní povaze pozvánky na valnou hromadu.

¹⁰² Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 4. 2008, sp. zn. 29 Odo 372/2007. A dále rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 12. 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005.

¹⁰³ Doslova cituji: "K tomu je znovu třeba dodat, že (nejde-li o výjimečný případ uvedený v ustanovení § 184 odst. 3 obch. zák., popř. v ustanovení § 181 odst. 3 obch. zák.) svolává valnou hromadu představenstvo (popř. dozorčí rada) jako kolektivní orgán společnosti podpisu nezpůsobilý, nikoliv jeho členové."

jednalo. Vzhledem k argumentaci Nejvyššího soudu České republiky bych se spíše přiklonila k druhé hypotéze, kdy akcionář nebo jednotlivý člen představenstva mají právní subjektivitu, a jimi učiněné svolání valné hromady by bylo právním úkonem i se všemi požadavky kladenými na právní úkon.

4. Zasedání valné hromady

4. 1. Zápis na listinu přítomných

Prvním krokem po příchodu na místo zasedání valné hromady je zápis akcionáře oprávněného k účasti na valné hromadě do listiny přítomných. Podle právní úpravy obsažené v ustanovení § 185 odst. 2 obch.z. je listinou přítomných takový dokument, do které se zapisují akcionáři přítomní na valné hromadě. Obchodní zákoník rozlišuje obsahové náležitosti této listiny vyžadované u právnické osoby a fyzické osoby. Jestliže se jedná o akcionáře, který je právnickou osobou, je nezbytné uvést na prezenční listinu údaje o obchodní firmě nebo názvu a sídle. U akcionáře, který je fyzickou osobou, je vyžadováno uvedení jména a bydliště. Jestliže dochází k zastoupení akcionáře na valné hromadě, je nutné uvést tyto údaje i u jeho zástupce. Dále se na listinu přítomných uvádí čísla listinných akcií a jmenovitá hodnota akcií, které akcionáře k hlasování opravňují, případně i údaj, že jej daná akcie k hlasování na valné hromadě neopravňuje. Řádně vedená listina přítomných je neocenitelným důkazním prostředkem o usnášéníschopnosti valné hromady. V odborné literatuře¹⁰⁴ je též poukazováno na účelnost uvádět na listinu přítomných veškeré změny v účasti akcionářů, ke kterým dojde v průběhu zasedání valné hromady. Záznam, který by obsahoval akcionáře, kteří se valné hromady zúčastnili až po jejím zahájení, případně kteří odešli v jejím průběhu, může být velmi užitečný pro posouzení usnášéníschopnosti valné hromady při jednotlivých hlasováních.

Novelou obchodní zákoníku, zákonem č. 420/2009 Sb., byla do ustanovení § 185 odst. 2 obch.z. vložena povinnost v listině přítomných vyznačit akcionáře, kteří se zúčastnili valné hromady postupem podle ustanovení § 184 odst. 2 obch.z., tedy například s využitím

---

¹⁰⁴ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, 12. vydání, 2009, Praha, C.H.Beck, 611 s.

elektronického prostředku videokonference. Zároveň se u takto zúčastněného akcionáře na valné hromadě vyznačí způsob, jakým byla ověřena jeho totožnost a identita akcií.

Obchodní zákoník pamatuje i na možnost společnosti odmítnout zápis osoby do listiny přítomných. Pokud se tak stane, je nezbytnou nutností uvést tuto skutečnost do listiny přítomných společně s důvodem odmítnutí. Důvod zamítnutí účasti určité osoby na valné hromadě musí být oprávněný. Oprávněným důvodem může být, že daná osoba nemá právo se valné hromady zúčastnit, nebo není schopna prokázat své právo zúčastnit se valné hromady, je-li to požadováno.

V odborné literatuře se můžeme setkat s názorem,¹⁰⁵ který poukazuje na problematičnost zákonného ustanovení, které stanoví doslova: "*správnost listiny přítomných potvrzují svými podpisy předseda valné hromady a zapisovatel zvolení podle stanov.*" Autor poukazuje na posloupnost jednotlivých fází jednání valné hromady, kdy předseda valné hromady a zapisovatel, jakožto orgány valné hromady, ještě nejsou na jejím začátku, kdy se akcionáři scházejí a zapisují na listinu přítomných, zvolení a tudíž nemohou ověřit správnost listiny přítomných. Zákon tedy ve skutečnosti nesvěřuje nikomu kontrolu nad "správností" listiny přítomných až do volby předsedy valné hromady a zapisovatele, a tudíž možným řešením, jak se zdá, by mohlo být, že si zvolený předseda valné hromady a zapisovatel ihned po svém zvolení ověří, jak samotnou listinu přítomných, tak i zda byli na jejím základě zvolení platně či nikoliv. Přesto stále bude na počátku zasedání valné hromady chybět kontrola nad jejím sepsáním.

4.1.1 Usnášeníschopnost valné hromady

S problematikou listiny přítomných úzce souvisí i usnášeníschopnost zasedání valné hromady. K tomu, aby valná hromada mohla přistoupit k projedávání svého programu, je nezbytná její usnášeníschopnost. Nutným právním předpokladem pro rozhodování valné hromady je přítomnost alespoň minimálního počtu platných hlasů. Obchodní zákoník k tomu, aby valná hromada byla schopna se usnášet, vyžaduje přítomnost akcionářů vlastnicích akcie, jejichž jmenovitá hodnota je vyšší než 30% základního kapitálu společnosti, a zároveň s nimiž

---

¹⁰⁵ DVORÁK, T. Akciová společnost a Evropská akciová společnost, Praha: ASPI, a.s., 2005, 413 s.

je spojeno hlasovací právo na valné hromadě.¹⁰⁶ Zákonná úprava zároveň připouští přísnější úpravu stanovami společnosti, kdy je možné určit i vyšší kvórum. Obchodní zákoník¹⁰⁷ výslovně zmiňuje situace, kdy s akcií není spojeno hlasovací právo, nebo kdy jej akcionář nemůže ze zákona, stanov, popřípadě rozhodnutí kompetentního orgánu vykonávat.¹⁰⁸ Obecně by mělo platit, že usnášeníschopnost valné hromady by měla být průběžně kontrolována kdykoliv má dojít k hlasování o jakémkoliv rozhodnutí valné hromady. Usnášeníschopnost valné hromady je pak možné zpětně zjistit ze zápisu z valné hromady, kdy by mělo docházet u každého rozhodnutí k záznamu, jak akcionářů hlasujících pro návrh, tak i hlasů proti, včetně hlasů těch akcionářů, kteří se zdrželi hlasování. Rozhodnutí¹⁰⁹ Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 11. 2002, sp. zn. 29 Odo 41/2002, řešilo případ, kdy společnost nezjišťovala před každým usnesením přijatým členskou schůzí svou usnášeníschopnost a ani podrobně do zápisu neuváděla, kolik hlasů bylo pro přijetí usnesení, kolik proti a kolik se zdrželo hlasování. Nejvyšší soud České republiky v tomto rozhodnutí zdůraznil, že přestože důkazní břemeno prokazující námitku neusnášeníschopnosti valné hromady nese navrhovatel, v případě, kdy dojde k porušení povinnosti uvádět výsledky hlasování o rozhodnutí členské schůze, dochází k přenosu důkazního břemene na společnost.¹¹⁰

4.1.2 Náhradní valná hromada

Vzhledem k výše uvedenému zákonem požadovanému kvóru k usnášeníschopnosti valné hromady mohou nastat situace, kdy se akcionáři nesejdou v dostatečném počtu, nebo v

---

¹⁰⁶ Viz. ustanovení § 185 odst. 1 obch.z. ve spojení s ustanovením § 186c odst. 1 obch.z.

¹⁰⁷ Tato právní úprava je obsažena v ustanovení § 159 odst. 3, ustanovení § 180 odst. 2 a ustanovení § 186c odst. 2 a 3 obch.z. Viz. ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. Obchodní zákoník, 12. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 611 s.

¹⁰⁸ Například podle ustanovení § 20a odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, v platném znění.

¹⁰⁹ Ačkoliv uvedené rozhodnutí se týkalo družstva, analogicky je možné jej použít i na akciovou společnost.

¹¹⁰ Zákonná úprava této povinnosti pro akciovou společnost vyplývá z ustanovení § 188 odst. 2 písm. e) obch.z.

jeho průběhu se řádná anebo mimořádná valná hromada stane neusnášeníschopnou.¹¹¹ V takovém případě svolá představenstvo¹¹² náhradní valnou hromadu a to stejným způsobem, jakým byla svolána původní řádná nebo mimořádná valná hromada, s tím rozdílem, že se lhůta pro oznámení konání valné hromady zkracuje na nejméně 15 dní před konáním náhradní valné hromady. Zároveň je stanovena lhůta do kdy musí být uveřejněna pozvánka nebo oznámení o konání valné hromady ode dne původní neusnášeníschopné valné hromady, která činí opět pouze 15 dní. Další zákonnou lhůtou, která se objevuje v souvislosti se svoláním valné hromady, je lhůta šesti týdnů ode dne původní valné hromady, ve které se musí konat náhradní valná hromada. Tyto krátké lhůty vztahující se na svolání náhradní valné hromady slouží jako zajišťovací instrument, aby nedocházelo k prodlení při přijetí rozhodnutí, která jsou nezbytná pro další fungování společnosti.

S ohledem na skutečnost, že náhradní valná hromada je schopna se usnášet při jakémkoliv počtu přítomných akcionářů, zakazuje obchodní zákoník změnu jejího programu oproti původnímu pořadu jednání valné hromady. Snahou tohoto opatření je zabránit možnosti zneužití svolání náhradní valné hromady. Tento zákaz změny programu však nelze dle judikatury¹¹³ Nejvyššího soudu České republiky chápat ve smyslu nutnosti rozhodovat opět i o záležitostech, o kterých již původní valná hromada rozhodla. Požadavek nezměněného pořadu jednání bude splněn, jestliže náhradní valná hromada bude zahrnovat pouze ty záležitosti, o nichž z důvodu neusnášeníschopnosti nebylo rozhodnuto. Zároveň je však nutné toto ustanovení vyložit tím způsobem, že valnou hromadu je nutné svolat vždy, jestliže zůstal byt' jeden bod programu valné hromady neprojednán. Otázkou však zůstává, zda bude nutné svolat náhradní valnou hromadu, pokud takovým neprojednaným bodem programu valné hromady bude odvolání člena představenstva, který mezitím zemřel. V takovém případě, s ohledem na objektivní změnu okolností, by nepochybně svolání náhradní valné hromady nebylo nutné.

---

¹¹¹ Například v důsledku odchodu akcionářů z valné hromady v jejím průběhu.

¹¹² Ačkoliv obchodní zákoník výslovně hovoří o tom, že náhradní valnou hromadu svolává představenstvo, není vyloučeno logickým výkladem toto ustanovení vztáhnout též na možnost svolání náhradní valné hromady dozorčí radou nebo akcionáři k tomu zmocněnými soudem. Shodně: ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA M. a kol., Obchodní zákoník, 12. vydání, Praha: C.H.Beck, 2009, 613 s. Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 4. 2005, sp. zn. 29 Odo 567/2004.

¹¹³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 5. 2007, sp. zn. 29 Odo 420/2006.

Odborná literatura¹¹⁴ poukazuje na rozpor, který panuje v názorech na otázku postupu v případě, kdy by akcionář nemohl hlasovat jen ohledně některých z projednávaných bodů valné hromady a tudíž by valná hromada nebyla schopna se usnášet, avšak v dalších bodech programu by mu nebránila žádná překážka v hlasování. Bylo by možné za takovéto situace přeskocit některé body programu valné hromady a ponechat je k rozhodnutí náhradní valné hromadě, anebo by bylo nutné ihned valnou hromadu ukončit s tím, že zbývající program valné hromady bude muset být projednán až na náhradní valné hromadě? V duchu výše řešené problematiky možnosti přesouvání jednotlivých bodů programu valné hromady bych se přikláněla spíše k první variantě.

4.2 Orgány valné hromady a jejich působnost

Valná hromada je do zvolení předsedy valné hromady řízena pověřeným členem přestavenstva společnosti, popřípadě jinou osobou, svolávající valnou hromadu, anebo osobou, kterou ostatní svolatelé pověřili. Tato osoba prohlašuje valnou hromadu za zahájenou a zabezpečuje volbu předsedy valné hromady.

Tímto se dostáváme k orgánům valné hromady jako takovým. Orgány valné hromady je nezbytné odlišit od orgánů společnosti. Každá valná hromada si musí zvolit své orgány, jejichž působnost je výhradně spojena s konkrétním zasedáním. Výčet zákonem požadovaných orgánů volených na každé valné hromadě podává ustanovení § 188 odst. 1 obch.z. Z logiky věci se za první bod programu zasedání valné hromady považuje právě volba těchto orgánů valné hromady. Například Nejvyšší soud České republiky se ve svém rozhodnutí ze dne 16. 9. 2009, sp. zn. 29 Odo 9/2009, přímo stanoví, že valná hromada nemůže pokračovat, pokud nebyl zvolen její předseda.

Nejvýznamnějším orgánem valné hromady je z hlediska organizace a řízení valné hromady její předseda. Přestože dříve nedocházelo ke shodě¹¹⁵ ohledně otázky, zda předsedou

---

¹¹⁴ DVOŘÁK, T. Akciová společnost a Evropská akciová společnost. Praha: ASPI, a.s., 2005, 418 s. ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 11. vydání, Praha: C. H. Beck, 2006, 690 s. DĚDIČ, J. in DĚDIČ, J. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. III. díl, Praha: Polygon, 2002, s. 2244-2245.

¹¹⁵ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 11. vydání, Praha: C. H. Beck, 2006, s. 714

valné hromady může být pouze akcionář nebo nikoliv, v současnosti již tuto otázku vyřešila judikatura¹¹⁶ Nejvyššího soudu České republiky, která připouští, aby předsedou valné hromady byla i taková osoba, která není akcionářem společnosti. Dalšími povinnostmi předsedy valné hromady je potvrzení správnosti listiny přítomných podle ustanovení § 185 odst. 2 obch.z. a podepsání zápisu z valné hromady dle ustanovení § 189 odst. 1 obch.z. Dále odpovídá za dodržení zákonem stanovených náležitostí zápisu a za jeho správnost společně se zapisovatelem a ověřovateli, je-li o rozhodnutí valné hromady pořizován notářský zápis.

Dalším orgánem valné hromady voleným podle ustanovení § 188 odst. 1 obch.z. je zapisovatel, který je pověřen zejména vyhotovením zápisu samotného jednání valné hromady, který následně společně s předsedou valné hromady a dvěma zvolenými ověřovateli podepisuje. Další funkcí zapisovatele je společně s předsedou valné hromady potvrdit správnost listiny přítomných. Význam ověřovatelů, kteří taktéž představují orgán valné hromady, je spatřován pouze z hlediska ověření správnosti a podepsání zápisu o valné hromadě. Posledním orgánem valné hromady, jehož zvolení je vyžadováno zákonem, jsou osoby pověřené sčítáním hlasů (tzv. skrutátoři).

4.2.2 Jednací řád valné hromady

Do souvislosti s volbou orgánů valné hromady je často dáována i další procedurální otázka, kterou je jednací řád. Proto schvalování jednacího řádu nemusí být uváděno jako samostatný bod programu v pozvánce nebo oznámení o konání valné hromady.¹¹⁷ Jednací řád valné hromady nejčastěji upravuje zásady a způsob její přípravy, svolávání, samotné jednání, usnášení a kontrolu usnesení přijatých na valné hromadě. Zpravidla se jednací řád schválený valnou hromadou stává součástí stanov. V takovém případě je jeho praktická relevance významnější než v situaci, kdy tomu tak není. Pro přijetí i změnu jednacího řádu, který je například přílohou stanov společnosti,¹¹⁸ platí stejná pravidla jako pro přijetí a změnu stanov samotných, a tudíž porušení jednacího řádu valné hromady je porušením stanov společnosti.

---

¹¹⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 12. 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005. Totéž obsahuje i rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19. 9. 2007, sp. zn. 29 Odo 1665/2005.

¹¹⁷ DVORÁK, T., *Akciová společnost a Evropská akciová společnost*. Praha: ASPI, a.s., 2005, 427 s.

¹¹⁸ Stává se tedy jejich součástí.

4.2.3 Projednávání jednotlivých bodů programu valné hromady a hlasování

Druhým nejčastějším bodem programu zasedání valné hromady bývá jeho samotné schválení. Následně dochází k jeho projednání bod po bodu. Ke každému bodu programu mají nejen akcionáři, ale i členové představenstva nebo dozorčí rady právo se vyjádřit.¹¹⁹ O každém návrhu je zpravidla následně diskutováno. Právo vyjádřit svůj názor na valné hromadě je jakýmsi nepsaným pravidlem. Nemělo by však docházet k přílišnému a vleklému diskutování, které nemá mnoho společného s projednávanou věcí. V praxi by bylo vhodné, aby jednací řád, popř. stanovy, omezily určitým způsobem dobu vyhrazenou k diskuzi. Zároveň akcionářům náleží právo na vysvětlení záležitostí týkajících se společnosti,¹²⁰ jestliže je nezbytné pro posouzení některého bodu jednání valné hromady.

Valná hromada přijímá rozhodnutí o jednotlivých bodech programu valné hromady hlasováním. Jednací řád, popř. stanovy, mohou například upravovat, jestli o přijetí návrhu usnesením bude probíhat hlasování tajné nebo veřejné. Není-li tato úprava obsažena v jednacím řádu, popř. stanovách, bude rozhodující, jak se o tom valná hromada usnese. Jestliže výše uvedeným způsobem bude zakotvena zásada tajného hlasování, výjimkou¹²¹ z takovéto zásady bude povinnost přijmout usnesení valné hromady notářským zápisem, jestliže bude požadováno uvedení konkrétního akcionáře hlasujícího pro daný návrh, kdy je veřejnost hlasování presumována.

Obecně se rozhodnutí valné hromady, které má formu usnesení, považuje za přijaté, jestliže pro něj hlasovala prostá většina hlasů přítomných akcionářů. V některých případech zákon nebo stanovy společnosti vyžadují k přijetí rozhodnutí valné hromady vyšší kvalifikovanou většinu hlasů. Zákon výslovně vymezuje s ohledem na význam konkrétního rozhodnutí, kdy je nutné vyslovit s usnesením valné hromady souhlas tříčtvrtinovou většinou, a kdy pouhou dvoutřetinovou většinou hlasů. Zároveň obchodní zákoník rozděluje případy, kdy je vyžadována prostá nebo kvalifikovaná většina ze všech přítomných akcionářů nebo ze

---

¹¹⁹ Nepochybně toto právo náleží i likvidátorovi.

¹²⁰ Ustanovení § 180 odst. 3 obch.z. svěřuje akcionáři právo na vysvětlení i takových záležitostí, které se týkají osob ovládaných společností.

¹²¹ DVORÁK, T. Akciová společnost a Evropská akciová společnost. Praha: ASPI, a.s., 2005, 429 s.

všech dotčených akcionářů¹²² či ze všech akcionářů společnosti. Obchodní zákoník¹²³ také v konkrétních případech vyžaduje oddělené hlasování podle druhu akcií, jestliže společnost těchto druhů akcií vydala více, anebo jestliže vydala různé formy akcií, popřípadě akcie s různými vlastnostmi.¹²⁴

Nejen ustanovení § 186 obchodního zákoníku obsahuje úpravu způsobu hlasování na valné hromadě. Tedy například obchodní zákoník vyžaduje vyslovení souhlasu třemi čtvrtinami hlasů přítomných mimo stojících akcionářů, jestliže je valnou hromadou rozhodováno o zrušení smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy, je-li v nich obsažen závazek k vyrovnání nebo odškodnění.¹²⁵

Jelikož investice, které jednotliví akcionáři vložili do společnosti, nebyly stejné, nemohou mít tudíž v rámci rozhodování na valné hromadě zcela rovné postavení. Jakým způsobem bude docházet k počítání hlasů akcionářů¹²⁶ záleží na stanovách společnosti, které v souladu s ustanovením § 180 odst. 2 obch.z. mají povinnost stanovit počet hlasů spojených s akcií o stejné jmenovité hodnotě, a v případě, že společnost vydává akcie o různé jmenovité hodnotě, stanovit, že na určitou sumu jmenovité hodnoty akcie, připadá určitý počet hlasů. Výše uvedené ustanovení obchodního zákoníku umožňuje, aby stanovami společnosti došlo k upravení jakéhosi limitu hlasovacích práv akcionářů. Takovýto limit spočívá ve stanovení maximálního počtu hlasů spojených s akciemi jednoho akcionáře, případně jím ovládaných osob, kdy tento nejvyšší možný počet hlasů se vztahuje na takto propojené osoby jako celek.

Poslední novela obchodního zákoníku¹²⁷ upravila možnost, aby stanovami byla upravena i jiná forma hlasování na valné hromadě. Akcionář nebo jeho zástupce, ač se valné hromady osobně nezúčastní, může odevzdat svůj hlas, jak před konání valné hromady za pomoci korespondenčního hlasování, tak v jejím průběhu za využití elektronických prostředků. Obecně tato novela přinesla akcionářům snazší přístup a uplatňování svých práv

---

¹²² Konkrétně ustanovení § 186 odst. 5 obch.z. doslova říká: "*K rozhodnutí valné hromady o spojení akcií se vyžaduje i souhlas všech akcionářů, jejichž akcie se mají spojit.*"

¹²³ Viz. ustanovení § 186 odst. 3 obch.z.

¹²⁴ Různými vlastnostmi akcií v rámci jednoho druhu či formy jsou myšleny např. kótované akcie, akcie s omezenou anebo neomezenou převoditelností.

¹²⁵ Viz. ustanovení § 190c odst. 3 obch.z.

¹²⁶ Pravidlo pro počítání hlasů akcionářů na valné hromadě vyplývá ze zásady rovných práv akcionářů vyjádřené v ustanovení § 155 odst. 7 obch.z.

¹²⁷ Tedy již několikrát uváděný zákon č. 420/2009 Sb.

v rámci valných hromad.

5. Usnesení valné hromady

5.1 Právní povaha usnesení valné hromady

Jelikož se valná hromada usnází k jednotlivým bodům programu svého zasedání, je toto její rozhodování označováno jako usnesení. Zda lze usnesení valné hromady považovat za právní úkon,¹²⁸ bylo dlouhou dobu předmětem odborných diskuzí.¹²⁹ Jedním názorovým proudem, který je v současnosti podpořen judikaturou Nejvyššího soudu České republiky, byl názor, že usnesení valné hromady není právním úkonem, nýbrž že se jedná o jinou právní skutečnost. Tento názor je opřen zejména o tvrzení, že jednání jménem právnické osoby nenáleží valné hromadě, tudíž nemůže ani jejím jménem ani v jejím zastoupení činit právní úkony.¹³⁰ Oproti tomu druhý názor se domnívá, že usnesení valné hromady je projevem vůle společnosti, s ohledem na znaky právního úkonu obsažené v ustanovení § 34 občanského zákoníku,¹³¹ kdy tento projev vůle vyjádřený v usnesení směřuje k vyvolání právních následků.¹³²

Do těchto debat zaháhl svým rozhodováním i Nejvyšší soud České republiky. V jednom z rozhodnutí,¹³³ které shrnulo důvod, proč usnesení valné hromady není právním úkonem, argumentoval neoprávněností valné hromady činit jménem právnické osoby úkony, s ohledem na existenci statutárního orgánu společnosti, kterému je tato pravomoc svěřena. Dalším svým rozhodnutím ze dne 12. 3. 2002, sp. zn. 29 Odo 528/2001, Nejvyšší soud České

---

¹²⁸ Obdobné diskuze probíhali též v případě otázky právní povahy svolání valné hromady.

¹²⁹ ELIÁŠ, K., Akciová společnost, Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě, 2000, Praha, Linde, 229 s. POKORNÁ, J., Několik úvah k právní povaze usnesení valné hromady, Publikováno: Právní rozhledy, 1999, č. 12, s. 631. DĚDIČ, J., ŠTENGLOVÁ, I., Je usnesení valné hromady právním úkonem?, Právní rozhledy, 1999, č. 5, s. 225. ELIÁŠ, K., K právní povaze usnesení valné hromady, Publikováno: Právní rozhledy, 1999, č. 12, s. 624.

¹³⁰ ŠTENGLOVÁ, I., DĚDIČ, J., Je usnesení valné hromady právním úkonem?, Právní rozhledy, 1999, č. 5, 225 s.

¹³¹ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v aktuálním znění zákona č. 285/2009 Sb.

¹³² ELIÁŠ, K., Akciová společnost, Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě, 2000, Praha, Linde, 229 – 230 s.

¹³³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17. 12. 1997, sp.zn. 1 Odon 88/97.

republiky zdůraznil, že usnesení není právním úkonem, jelikož s ním nejsou spojeny změna či zánik právních vztahů vůči třetím osobám. Ačkoliv z těchto dvou příkladů judikatury vyplývá názor Nejvyššího soudu České republiky, který neoznačuje usnesení valné hromady za právní úkon, ale považuje jej za jinou právní skutečnost, „*nebrání se aplikovat na jednotlivé případy zákonná ustanovení o právních úkonech per analogiam.*“¹³⁴ Příkladem analogické aplikace ustanovení o právních úkonech na usnesení valné hromady, je například požadavek určitosti a srozumitelnosti.¹³⁵

5.2. Pojmové znaky usnesení valné hromady

Protože je usnesení valné hromady považováno, vzhledem k výše uvedenému, za jinou právní skutečnost, a jelikož zákonná úprava neobsahuje žádnou legální definici, pokouší se o vymezení základních náležitostí usnesení valné hromady odborná literatura.¹³⁶ Jednotlivé znaky, které jsou odbornou veřejností usnesení valné hromady přisuzovány, by se daly shrnout následujícím způsobem:

1. existence společnosti, jejíž nejvyšší orgán usnesením rozhoduje,
2. existence orgánu, který má vůli společnosti projevit,¹³⁷
3. založení nebo odmítnutí následků, ke kterým směřuje návrh usnesení,
4. projev vůle akcionářů, který je vytvořen většinovým konsenzem akcionářů přítomných na valné hromadě.

Nejproblematictější je vnímán poslední vyjmenovaný podstatný znak usnesení valné hromady, a to projev vůle akcionářů na valné hromadě. Projev vůle akcionářů je někdy

---

¹³⁴ Doslovně citováno z odborného článku: RADA, I., Neplatnost a nicotnost usnesení (nejen) valné hromady, Právní rádce, 2009, č. 1, 7 s.

¹³⁵ Tento požadavek vyslovil Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 5. 8. 2003, sp. zn. 29 Odo 1013/2002.

¹³⁶ RADA, I., Neplatnost a nicotnost usnesení (nejen) valné hromady, Právní rádce, 2009, č. 1, 10 s.

¹³⁷ Autor tohoto názoru s ohledem na nutnost kolektivního charakteru orgánu, který má vůli společnosti projevit, vylučuje možnost, aby rozhodnutí jediného akcionáře společnosti bylo považováno za usnesení. Viz. RADA, I., Neplatnost a nicotnost usnesení (nejen) valné hromady, Právní rádce, 2009, č. 1, 10 s.

označován jako primární projev přítomných a hlasujících akcionářů v rámci konání valné hromady, zatímco sekundární projev vůle, který vznikl usnesením valné hromady, je považován za projev vůle společnosti. Dá se tedy říci, že okamžikem, kdy dojde k ukončení hlasování, vznikla vůle společnosti.¹³⁸ Účinnost rozhodnutí přijatého na valné hromadě nastává tedy okamžikem vzniku vůle, pokud není stanoveno v usnesení nebo zákoně, že jeho účinnost nastává později.¹³⁹

5.3 Neplatnost, nicotnost a neúčinnost usnesení valné hromady

5.3.1 Nicotnost usnesení valné hromady

Vzhledem ke skutečnosti, že je nicotnost usnesení valné hromady koncipována spíše jako výjimka oproti neplatnosti usnesení valné hromady, považuji za nutné, věnovat se nejdříve této problematice. Nicotnost usnesení valné hromady lze vyslovit v případě, jestliže toto usnesení trpí nejzávažnějšími vadami. V odborné literatuře¹⁴⁰ je možné najít výstižnou definici nicotných usnesení, kde je doslova uvedeno: *„Nicotná usnesení nevyvolají právní účinky, i kdyby se jejich nicotnosti nikdo nedovolal, a bez toho, aby soud jejich nicotnost musel pravomocně vyslovit.“* K důvodům pro vyslovení nicotnosti usnesení valné hromady je soud povinen přihlížet ex officio bez ohledu na zákonem stanovené lhůty pro napadení usnesení valné hromady před soudem, jako je tomu například pro řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady podle ustanovení § 131 obch.z. ve spojení s ustanovením § 183 obch.z. Zároveň dle rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 10. 2007, sp. zn. 29 Odo 1138/2005, lze se dovolat neplatnosti nicotného usnesení valné hromady i v jiném řízení, než jsou výše uvedené.

Judikatura se již pokusila vymezit některé okruhy případů, kdy se bude jednat o nicotné usnesení valné hromady. Za prvé valná hromada rozhodne ve věci, která nespadá do

---

¹³⁸ RADA, I., Neplatnost a nicotnost usnesení (nejen) valné hromady, Právní rádce, 2009, č. 1, 12 s.

¹³⁹ ELIÁŠ, K., Akciová společnost, Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě, Praha, 2000, Linde Praha, 218 s.

¹⁴⁰ ČECH, P., Ještě k neplatnosti a nicotnosti usnesení valné hromady, Právní rádce, Praha, 2009, č. 4.

její působnosti.¹⁴¹ Za druhé valná hromada přijme usnesení výhradně neoprávněnými osobami.¹⁴² A za třetí ačkoliv je valná hromada řádně složena, o daném usnesení vůbec nerozhodovala.¹⁴³ Z rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 10. 2007, sp. zn. 29 Odo 1138/2005, vyplývá možnost dovolat se nicotnosti i v jiném řízení, než která jsou uvedena níže v případě vad způsobujících neplatnost usnesení valné hromady.¹⁴⁴

5.3.2 Neplatnost usnesení valné hromady

Jak bylo výše naznačeno, je usnesení valné hromady, které má jakoukoliv závažnou vadu, na rozdíl od nicotného usnesení¹⁴⁵ valné hromady platné do té doby, dokud jeho neplatnost nevysloví soud. Domáhat se vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady je umožněno pouze omezenému okruhu osob, které jsou aktivně legitimovány podat žalobu u příslušného soudu.¹⁴⁶ Neplatnost usnesení valné hromady je možno stanovit pouze v rámci omezeného okruhu soudních řízení, která nabízí jednotlivá ustanovení § 131 obch.z. Dále jen pro úplnost je nezbytné poukázat na speciální právní úpravu napadnutelnosti usnesení valné hromady, jestliže se konkrétní usnesení týká projektu přeměny obchodních společností.¹⁴⁷ Vrátime-li se k možnostem napadení usnesení valné hromady v rámci soudního řízení podle příslušných ustanovení § 131 obch.z., je možné obecně konstatovat, že soud vysloví jeho neplatnost pouze v rámci řízení o vyslovení neplatnosti dle ustanovení § 131 odst. 1 obch.z., dále v rámci rejstříkového řízení o zápis skutečnosti založené usnesením valné hromady s ohledem na ustanovení § 131 odst. 8 obch.z. a ve výjimečném případě řízením k dosažení shody mezi skutečným stavem a zápisem skutečnosti, která byla založena usnesením valné

---

¹⁴¹ Viz. kapitola 2.

¹⁴² Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 8. 10. 2008, sp. zn. 29 Odo 1639/2006.

¹⁴³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 4. 1999, sp. zn. 32 Cdo 397/98.

¹⁴⁴ Například i v obecné určovací žalobě podle ust. § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v aktuálním znění zákona č. 286/2009 Sb.

¹⁴⁵ Domnívám se, že nicotná usnesení valné hromady lze považovat za jakousi podmnožinu usnesení neplatných.

¹⁴⁶ Viz. osoby uvedené ve větě první ustanovení § 131 odst. 1 obch.z.

¹⁴⁷ Viz. ustanovení § 52 a následující zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, v aktuálním znění zákona č. 215/2009 Sb.

hromady, do obchodního rejstříku.¹⁴⁸ S výjimkou posledního uvedeného typu soudního řízení, je nezbytné podat návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady včas, a to v zákonem předepsaných lhůtách, jelikož se jedná o lhůty prekluzivní.

5.3.3 Neúčinnost usnesení valné hromady

Řadu neplatných a nicotných usnesení doplňují usnesení valné hromady, která jsou tzv. neúčinná.¹⁴⁹ Jedná se o usnesení, která jsou byť po formální stránce platná, avšak ve svých důsledcích jsou fakticky nicotná. Tedy ačkoliv by takové konkrétní usnesení valné hromady bylo přijato řádným způsobem a zároveň by i spadalo do působnosti valné hromady, nemohlo by vyvolat právní účinky, ke kterým směřovalo. V ustanovení poslední věty § 131 odst. 8 obch.z. je připuštěno, aby soud určil neplatnost usnesení valné hromady, kterým došlo ke změně stanov nebo společenské smlouvy, jestliže tato změna je v rozporu se zákonem. Za neúčinné usnesení valné hromady je soudní judikaturou¹⁵⁰ například považováno i usnesení, které je obsahově neurčité.

6. Zápis z valné hromady

6.1 Obecně k zápisu z valné hromady

Zápis z valné hromady představuje cenný důkazní materiál a zároveň i informační prostředek o průběhu zasedání valné hromady a usneseních, která na ní byla přijata. Proto obchodní zákoník předepisuje představenstvu společnosti zajistit jeho vyhotovení a současně podrobně stanoví jeho obsahové náležitosti.¹⁵¹ Obligatorně se tedy na zápis z valné hromady, kromě uvedení údaje o firmě a sídle společnosti, zaznamená místo a doba konání valné

---

¹⁴⁸ Viz. právní úprava obsažená v ustanovení § 131 odst. 9 obch.z.

¹⁴⁹ ČECH, P., Ještě k neplatnosti a nicotnosti usnesení valné hromady, Praha, 2009, č. 4.

¹⁵⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 8. 2003, sp. zn. 29 Odo 1013/2002.

¹⁵¹ Viz. ustanovně § 189 odst. 1 a § 188 odst. 2 obch.z.

hromady, jména zvolených orgánů valné hromady, tj. předsedy valné hromady, zapisovatele, ověřovatelů a osob pověřených sčítáním hlasů, a dále zápis musí obsahovat i popis projednání jednotlivých bodů programu valné hromady, jednotlivá rozhodnutí valné hromady s uvedením výsledku hlasování a v neposlední řadě i obsah protestu akcionářů, členů představenstva nebo dozorčí rady, který se týkal některého rozhodnutí valné hromady.

Bod zápisu z valné hromady, který obsahuje rozhodnutí valné hromady, by měl obsahovat s ohledem na judikaturu¹⁵² Nejvyššího soudu České republiky nejen samotný výsledek hlasování, ale i počet hlasů přítomných akcionářů, ze kterého bude patrné, zda hlasování proběhlo řádným způsobem.

Protest akcionáře, člena představenstva či člena dozorčí rady, který se vztahuje k nějakému rozhodnutí valné hromady, může být zřejmě podán z jakéhokoliv důvodu.¹⁵³ Praktické využití vznesení protestu je sledováno pouze, co do případné odpovědnosti za škodu členů představenstva nebo dozorčí rady.¹⁵⁴ Pro poskytnutí širších souvislostí si dovoluji připomenout již uvedené, a to nový rozměr protestu proti usnesení valné hromady, který přináší vládní návrh zákona o obchodních korporacích. Je navrhováno, aby s protestem byla úzce svázána možnost dovolat se neplatnosti usnesení valné hromady, a tudíž je vyžadována po osobách, které se valné hromady zúčastní, vyšší míra pozornosti a obezřetnosti.

Samotný zápis z valné hromady provádí zapisovatel, jakožto jeden z orgánů valné hromady, a zároveň jej, na důkaz pravdivosti a správnosti, podepisuje, společně s předsedou valné hromady a ověřovateli. Přílohami zápisu jsou návrhy a prohlášení, projednané na valné hromadě, a dále i listina přítomných.

6. 2 Notářský zápis

Požaduje-li obchodní zákoník k tomu, aby se valná hromada mohla usnést v konkrétní záležitosti, pořízení notářského zápisu, je nezbytné jej nechat vyhotovit notářem. Většinou se tato povinnost váže na vyslovení souhlasu s rozhodnutími, která musí být přijata

---

¹⁵² Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 Odo 41/2002.

¹⁵³ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, 12. vydání, Praha, C. H. Beck, 2009, 635 s.

¹⁵⁴ DVORČÁK, T., Akciová společnost a Evropská akciová společnost, Praha: ASPI, a.s., 2005, 431 – 432 s.

kvalifikovanou většinou.¹⁵⁵ Notářský zápis tedy bude požadován při přijímání rozhodnutí zásadního významu. Skutečnost, že zákon předepisuje pořídit o rozhodnutí valné hromady notářský zápis, nezbavuje představenstvo společnosti povinnosti zajistit vyhotovení zápisu z valné hromady, jako kdyby notářský zápis nebyl vůbec vyhotovován. Obchodní zákoník rozlišuje, zda je vyžadován notářský zápis o rozhodnutí valné hromady, nebo osvědčení o průběhu valné hromady.¹⁵⁶ Zatímco v notářském zápisu osvědčujícím průběh valné hromady¹⁵⁷ notář skutečně potvrzuje pouze její průběh a přijatá usnesení, v notářském zápisu o rozhodnutí valné hromady podle ustanovení § 80a a násl. notářského řádu vysloví kromě existence právních jednání a formalit také jejich soulad s právními předpisy¹⁵⁸ a zakladatelskými dokumenty akciové společnosti.¹⁵⁹ Ve stručnosti si dovoluji pouze odkázat na ustanovení § 80b NŘ, které předepisuje podstatné obsahové náležitosti notářského zápisu o rozhodnutí valné hromady.

6.3 Nakládání se zápisem z valné hromady

Již z povahy akciové společnosti plyne, že by nebylo ve všech případech možné, aby představenstvo zaslalo kopii zápisu z valné hromady všem svým akcionářům. Proto ani zákonná úprava tuto povinnost nevyžaduje a pouze upravuje možnost akcionáře vyžádat si vydání či zaslání kopie zápisu z valné hromady. Toto právo se vztahuje na všechny zápisy ze všech valných hromad, které se konaly za celou dobu existence společnosti. Z tohoto lze pomocí argumentace a maiori ad minus vyvodit, že se právo na zaslání či vydání kopie zápisu z valné hromady nebude vztahovat pouze na akcionáře, kteří se valné hromady zúčastnili, ale i na všechny akcionáře společnosti. Náklady na vyhotovení a zaslání této kopie nese akcionář,

---

¹⁵⁵ ŠTENGLOVÁ, I. in DĚDIČ, J., KŘÍŽ, R., ŠTENGLOVÁ, I. Akciové společnosti. 5. , přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, 329 s.

¹⁵⁶ Viz. ustanovení § 77 a 80a a násl. zákona č. 358/1991 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „notářský řád“), ve znění zákona č. 317/2001 Sb.

¹⁵⁷ Tato forma notářského zápisu je vyžadována pouze podle ustanovení věty první § 171 odst. 5 obch.z. při pořizování zápisu z ustavující valné hromady.

¹⁵⁸ ŠTENGLOVÁ, I. in DĚDIČ, J., KŘÍŽ, R., ŠTENGLOVÁ, I., Akciové společnosti, 5. přepracované vydání, Praha: C.H.Beck, 2003, 331 – 332 s.

¹⁵⁹ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, komentář, 12. vydání, Praha: C.H.Beck, 2009, 615 s.

který toto své právo uplatnil, pakliže ve stanovách společnosti není upraveno, že tato společnost poskytuje bezúplatně. Ustanovení § 189 odst. 3 obch.z. stanoví osud zápisu z valné hromady, kdy je vyžadována jeho archivace, společně s pozvánkou na valnou hromadu či oznámením o konání valné hromady anebo listinou přítomných, nejen po celou dobu trvání trvání společnosti, ale ještě dalších deset let po zániku společnosti, dojde-li k její likvidaci.¹⁶⁰

7. Práva akcionáře na valné hromadě

Dříve než přikročím k popisu základních práv akcionáře, které může vykonávat pouze na valné hromadě, pokusím se o jejich vymezení v rámci systému práv, které mu obchodní zákoník svěřuje. Obecně práva akcionáře vycházejí z jeho podílu na akciové společnosti, který je vtělen do cenného papíru, tj. akcie nebo zatímního listu, s tím, že míra takového podílu každého akcionáře je dána tím, kolik akcií společnosti a o jaké jmenovité hodnotě akcionář drží. Základním způsobem můžeme práva akcionáře rozdělit na práva „společenstevní“,¹⁶¹ která dávají akcionáři možnost projevit svou vůli ve společnosti, a práva majetková, která představují práva na majetku společnosti. Vnitřně je pak možné rozdělit „společenstevní“ práva následujícím způsobem:

1. práva, která lze vykonávat pouze na valné hromadě, a která zajišťují akcionáři oprávnění podílet se na řízení společnosti,
2. práva, která mohou být uplatněna, jak na valné hromadě, tak i mimo ni
3. a práva, která lze uplatnit pouze mimo valnou hromadu.

Pro účely této práce ponechám stranou práva vykonávaná akcionářem mimo valnou hromadu a budu se věnovat pouze právům, jejichž realizace je možná výhradně na valné hromadě. Druhé kategorie práv, které může akcionář vykonávat, jak na valné hromadě, tak i

---

¹⁶⁰ „Pokud se zrušuje společnost bez likvidace a její jmění přechází na právního nástupce, uschovávají se zápisy v archivu právního zástupce stejně jako zápisy tohoto nástupce.“ Viz. poslední věta ust. § 189 odst. 3 obch.z.

¹⁶¹ DĚDIČ, J., Práva a povinnosti akcionáře, Obchodní právo, 1996, č. 1.

mimo ni, jsem se již dotkla v předchozích kapitolách. Přesto si je dovolím pro úplnost alespoň vyjmenovat. Tedy do druhé kategorie s ohledem na výše uvedené členění spadá:

- a) právo na protest v souvislosti s rozhodnutím valné hromady,¹⁶²
- b) právo požadovat svolání mimořádné valné hromady¹⁶³
- c) a právo na zařazení jím požadované záležitosti na pořad jednání valné hromady.

Práva akcionáře, které může uplatnit výhradně na valné hromadě, můžeme nazvat základními právy, jelikož se v nich projevuje bezprostředně právo podílet se na řízení společnosti. Souhrně jsou upravena v ustanovení § 180 odst. 1 obch.z., který je vymezuje následujícím způsobem:

1. právo účastnit se valné hromady,
2. právo na valné hromadě hlasovat,
3. právo požadovat vysvětlení
4. a právo podávat návrhy a protinávrhy.

7.1 Právo na účast na valné hromadě

Ustanovení § 180 odst. 1 obch.z. opravňuje akcionáře zúčastnit se valné hromady. Z tohoto znění obchodního zákoníku lze dovodit, že právo účastnit se valné hromady je přiznáno všem akcionářům a to i těm, kteří vlastní akcie, s nimiž není spojeno právo hlasování na valné hromadě,¹⁶⁴ anebo nejsou oprávněni hlasovací právo spojené s akciemi vykonávat.¹⁶⁵ Existují však i případy, kdy zákon stanoví, že akcionář není oprávněn

---

¹⁶² Ustanovení § 188 odst. 2 písm. f) obch.z.

¹⁶³ Práva uvedená pod bodem b) a c) může uplatnit pouze akcionář uvedený v ustanovení § 181 odst. 1 obch.z.

¹⁶⁴ Například ustanovení § 159 odst. 3 obch.z. doslova říká: "*Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, mohou stanovy určit vydání prioritních akcií s nimiž není spojeno právo hlasování na valné hromadě, ledaže zákon vyžaduje hlasování podle druhů akcií. Jejich vlastníci mají všechna ostatní práva spojená s akcií...*"

¹⁶⁵ Úprava obsažená v ustanovení § 186c obch.z. stanoví, že při hlasování konaném na valné hromadě nebude přihlíženo k akciím a zatímním listům, se kterými není spojeno hlasovací právo anebo nelze-li vykonávat

vykonávat svá práva spojená s akciemi a tedy ani se i zúčastnit valné hromady. Takovým případem je situace při snižování základního kapitálu, kdy dokud akcionář nepředloží akcie nebo zatimní listy k výměně či vyznačení jejich nižší jmenovité hodnoty, nebude moci vykonávat práva s nimi spojená.¹⁶⁶ Na valné hromadě nemůže být dále účasten ten akcionář, jestliže všechny jeho akcie byly prohlášeny za neplatné postupem a za podmínek uvedených v ustanovení § 214 odst. 1 až 3 obch. z.

Při určení zda osoba, která byla pozvána na valnou hromadu, je osobou oprávněnou se valné hromady zúčastnit, záleží na formě akcie, kterou společnost vydala. Jestliže společnost vydala listinné akcie na jméno, náleží právo účasti a hlasování na valné hromadě osobě, která je uvedena v seznamu akcionářů, s výjimkou případů, kdy se prokáže, že zápis zapsaný v seznamu akcionářů neodpovídá skutečnosti.¹⁶⁷ Pokud společnost vydala listinné akcie na majitele k účasti na valné hromadě musí akcionář prokázat své oprávnění předložením nebo písemným prohlášením o uložení nebo úschově akcií, které vystavila osoba, která je k tomu pověřena zvláštním právním předpisem.¹⁶⁸ Možnost nahradit listinné akcie na majitele takovým prohlášením, přináší dle odborné literatury¹⁶⁹ značnou úlevu akcionářům, kteří vlastní větší počet akcií, neboť nemusí všechny své akcie fyzicky na valnou hromadu nosit. Zároveň ustanovení § 156 odst. 7 obch.z. poskytuje ochranu proti zneužití tohoto prohlášení tím, že zakazuje osobě, která vystavila prohlášení o úschově akcií, aby je vydala do doby stanovené pro uplatnění práva, k jehož realizaci prohlášení vystavila, nebo do doby, kdy bylo toto právo uplatněno. V neposlední řadě je nutné se zmínit i o situaci, kdy společnost vydala akcie v zaknihované podobě. S ohledem na ustanovení § 156 odst. 2 obch.z., které poskytuje společnosti možnost, aby seznam akcionářů nahradila evidencí zaknihovaných cenných papírů, které jsou vedené podle zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu,

---

hlasovací právo, které je s nimi spojeno. (Viz. ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. Obchodní zákoník, 12. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 558 s.)

¹⁶⁶ Viz. ustanovení § 213a odst. 2 obch.z.

¹⁶⁷ Pokud by zápis uvedený v seznamu akcionářů neodpovídal skutečnosti, vykonává práva spojená s akcií vlastník takovéto akcie. (Viz. ŠTENGLOVÁ, I. in DĚDIČ, J., ŠTENGLOVÁ, I., ČECH, P., KRÍŽ, R. Akciové společnosti, 6. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, 422 s.)

¹⁶⁸ Právní úpravu smlouvy o úschově, správě, uložení a obhospodařování cenných papírů obsahují ustanovení § 34, 35 a 37 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech. K osobě pověřené zvláštním právním předpisem k uložení akcií viz. ustanovení § 82 a následující zákona č. 358/1992 Sb., notářský řád, v platném znění.

¹⁶⁹ ŠTENGLOVÁ, I. in DĚDIČ, J., ŠTENGLOVÁ, I., ČECH, P., KRÍŽ, R. Akciové společnosti, 6. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, 421 s.

může práva spojená s takovouto akcií vykonávat pouze osoba, která byla k rozhodnému dni zapsána v jednom z výše uvedených seznamů. Je tudíž logické, že v případě, že jsou akcionáři zapsáni v evidenci zaknihovaných cenných papírů, vyžádá si představenstvo společnosti výpis z této evidence právě k rozhodnému dni.

V souvislosti s právem na účast na valné hromadě přinesla poslední novela obchodního zákoníku¹⁷⁰ významné změny v souvislosti s pravidly pro zastupování akcionáře na valné hromadě. Ačkoliv i dřívější právní úprava umožňovala akcionáři zúčastnit se valné hromady osobně nebo prostřednictvím zmocněnce, zakazovala udělení plné moci členům představenstva nebo dozorčí rady.¹⁷¹ Současně jsou nově předepisovány náležitosti plné moci pro zastupování na valné hromadě. Zejména, kromě již dříve upravené nutnosti písemné formy, je požadováno, aby bylo z plné moci patrné, zda je udělována pro zastoupení na jedné nebo více valných hromadách a v jakém období.¹⁷² Zároveň je umožněno, aby zástupce akcionáře, který je zapsán v evidenci investičních nástrojů nebo evidenci zaknihovaných cenných papírů, jako správce nebo osoba oprávněná vykonávat práva spojená s akcií, se nemusel prokazovat plnou mocí, a postačí pokud předloží výpis z této evidence. Samozřejmě za předpokladu, že společnost nemá povinnost si jej obstarat sama. Další novinkou je povinnost zástupce oznámit v dostatečném předstihu před konáním valné hromady veškeré okolnosti, které by mohly být posuzovány za střet jeho zájmů a zájmů zmocnitele. Závěrem je nezbytné uvést i nově upravenou možnost účasti na valné hromadě s využitím elektronických prostředků, které umožňují přímý dálkový přenos obrazem a zvukem nebo přímou dvousměrnou komunikací. Způsob a podmínky takovéto účasti na valné hromadě by měly upravit stanovy společnosti.

---

¹⁷⁰ Zákon č. 420/2009 Sb.

¹⁷¹ Tento zákaz již byl odstraněn. Současně přibyla členům orgánů společnosti zastupujícím akcionáře povinnost uveřejnit informace, které by mohly být akcionářem považovány za střet s jeho zájmy, společně s pozvánkou nebo oznámením o svolání valné hromady.

¹⁷² Oproti dnešní právní úpravě, kdy nelze udělit speciální plnou moc k zastupování na valné hromadě pro neurčitý počet valných hromad do budoucna, Nejvyšší soud České republiky ještě dříve před účinností této novely obchodního zákoníku ve svém rozhodnutí ze dne 25. 6. 2009, sp. zn. 29 Cdo 5297/2008, tuto možnost připustil.

7.2 Právo hlasovat na valné hromadě

Hlasování a hlasovacímu právu se již tato práce věnuje výše. Pro doplnění je však nutné uvést, že podle ustanovení § 159 odst. 3 obch.z. může společnost na základě stanov určit vydání prioritních akcií s nimiž není spojeno hlasovací právo na valné hromadě. Avšak i v tomto případě je stanovena zákonná výjimka, kdy akcionáři náleží právo hlasovat na valné hromadě, a to za situace, kdy valná hromada rozhodne o nevyplacení prioritní dividendy, nebo je-li s jejím vyplacením v prodlení. Jestliže nastane tato situace je akcionář oprávněn hlasovací právo přechodně vykonávat do doby rozhodnutí o jejím vyplacení či jejího vyplacení, byla-li společnost s vyplacením prioritní dividendy v prodlení.¹⁷³ Současně jsou za akcie, se kterými není spojeno hlasovací právo, považovány ty akcie, u kterých došlo k omezení tohoto práva stanovami podle ustanovení § 180 odst. 2 obch.z. Tímto ustanovením dochází k prolomení základního principu, že se hlasovací právo řídí jmenovitou hodnotou jeho akcií.

Druhou kategorií případů vyloučení hlasovacího práva na valné hromadě, jsou situace, kdy akcionář nemůže hlasovací právo spojené s akcií vykonávat podle ustanovení § 186c odst. 2 obch.z. V následujícím odstavci obchodní zákoník vyslovuje zákaz výkonu hlasovacích práv, který se bude vztahovat i na akcionáře, kteří jednají ve shodě s akcionářem, který jej nemůže vykonávat z důvodů obsažených v ustanovení § 186c odst. 2 písm. b) až d) obch.z. Toto však neplatí, pokud ve shodě jednají všichni akcionáři.

7.3 Právo na vysvětlení

Právo na vysvětlení, je přiznáno každému akcionáři účastnícímu se valné hromady. Obsahem tohoto práva není pouze oprávnění vysvětlení požadovat, ale současně i povinnost, aby mu bylo společností poskytnuto. Akcionáři však nenáleží právo požadovat jakékoliv vysvětlení, ale pouze takové, které se vztahuje ke společnosti a je podstatné pro posouzení předmětu jednání valné hromady. Toto omezení platí i pro právo akcionářů přítomných na

---

¹⁷³ Dle poslední věty ustanovení § 159 odst. 3 obch.z. mohou tito vlastníci prioritních akcií hlasovat i následně na valné hromadě, která rozhodne o vyplacení prioritní dividendy, a to v rozsahu celého pořadu jednání valné hromady.

valné hromadě získat potřebná vysvětlení ohledně osob ovládaných společností.

Poslední novela obchodního zákoníku¹⁷⁴ zasáhla i do úpravy práva na vysvětlení. V souladu s novou právní úpravou je umožněno společnosti podat akcionáři vysvětlení ještě před konáním valné hromady. Za stavu, kdy požádá více akcionářů o vysvětlení problémů obdobného charakteru, je přípustné, aby jim byla poskytnuta souhrnná odpověď. Není vyloučena ani možnost poskytnout odpověď elektronicky na webových stránkách společnosti, jestliže bude uveřejněna nejpozději dnem předcházejícím konání valné hromady, a následně jim bude zpřístupněna v listinné podobě na místě, kde se valná hromada koná.

Aby informace poskytnutá společností k vysvětlení dotazu akcionáře splnila zákonný požadavek, musí být určitá a musí popisovat celou situaci v dostatečném rozsahu. Odmítnout vysvětlení záležitosti může představenstvo pouze ze zákonných důvodů. Kromě výše uvedeného požadavku relevance pro posouzení záležitosti projednávané na valné hromadě, může být odmítnuto podání vysvětlení, jestliže by tím mohla být společnosti způsobena újma, nebo jestliže se jedná o vnitřní informaci podle zvláštního právního předpisu, předmětem vysvětlení by mělo být obchodního tajemství, anebo jde o utajovanou informaci podle zvláštního předpisu.¹⁷⁵ Akcionáři, jemuž požadované vysvětlení bylo představenstvem upřeno, se může obrátit na dozorčí radu, případně na soud.

7.4 Právo podávat návrhy a protinávrhy

Dalším „nezadatelným“ právem akcionáře je možnost předkládat návrhy a protinávrhy, které nějakým způsobem mění obsah návrhů obsaženým v pozvánce nebo oznámení o konání valné hromady. Aby akcionář mohl toto své právo uplatnit je však povinen zaslat jejich písemné znění alespoň pět pracovních dní přede dnem konání valné hromady, a to nejen za výše uvedené situace, ale i v případě, že o daném rozhodnutí, které je obsahem návrhu musí být pořízen notářský zápis. S ohledem na ustanovení § 80d odst. 1 písm. f) NŘ, je totiž notář při nedodržení této lhůty oprávněn odmítnout sepsání notářského zápisu. Tato povinnost se však nevztahuje na návrhy jmen konkrétních osob, které mají být

---

¹⁷⁴ Zákon č. 420/2009 Sb.

¹⁷⁵ Příkladem by mohlo být lékařské tajemství, služební tajemství, atd. (Viz. DVORČÁK, T., Akciové společnosti a Evropská akciová společnost. Praha: ASPI, a.s., 2005, 415 s.)

zvoleny za orgány společnosti. K umožnění ostatním akcionářů seznámit se včas s těmito návrhy a protinávry, je zákonem ukládáno představenstvu jejich zveřejnění společně s jejich stanoviskem, pokud je to možné, alespoň tři dny před konáním valné hromady. Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 17. 4. 2007, sp. zn. 29 Odo 1629/2005, za pomoci logické úvahy, dospěl k názoru, že slovní spojení „pokud je to možné“ se vztahuje nejen k uveřejnění protinávru akcionáře, ale i na zveřejnění stanoviska k tomuto protinávru.

Ani právní úprava práva podávat návrhy a protinávry nezůstala ušetřena novelizace, a to v rámci poslední novely obchodního zákoníku, jako tomu bylo u předešlých práv. Novela umožňuje akcionářům uplatnit právo předkládat návrhy k bodům, které budou obsahem jednání valné hromady, ještě před samotným uveřejněním programu jejího jednání zákonem předepsaným způsobem. V tomto případě se jedná o uplatnění návrhů, které je zakotveno v ustanovení § 180 odst. 1 obch.z.¹⁷⁶ Jelikož zákon doslova umožňuje uplatnit toto právo výhradně vůči bodům, které mu budou známy až v budoucnu, kdy se mu dostane do rukou pozvánka na valnou hromadu. Domnívám se, že takovýto způsob uplatnění práva podávat návrhy bude v praxi poněkud obtížné realizovat, pokud akcionář sám nevyvine úsilí ke zjištění zamýšleného obsahu pozvánky či oznámení o konání valné hromady. Současně pokud akcionář nedoručí svůj návrh do sedmi dní před uveřejněním pozvánky, vystavuje se nebezpečí, že jeho návrh nebude společně s pozvánkou uveřejněn. Obecně s ohledem na poslední větu ustanovení § 180 odst. 1 obch.z. platí, že v rámci daného bodu programu je o protinávruzích akcionáře hlasováno na valné hromadě nejdříve.

8. Rozhodování jediného akcionáře v působnosti valné hromady

Za stavu, kdy má akciová společnost pouze jediného akcionáře, nebude se konat valná hromada, nýbrž její působnost přebírá tento akcionář.¹⁷⁷ Obchodní zákoník též hovoří o rozhodování akcionáře při výkonu působnosti valné hromady. Akciová společnost o jediném

---

¹⁷⁶ Obecně právo uplatňova návrhy a protinávry nelze zaměňovat s oprávnění akcionářské minority, vymezené v ustanovení § 181 odst. 1 obch.z., na zařazení určité záležitosti na jednání valné hromady.

¹⁷⁷ Obchodní zákoník též hovoří o rozhodování akcionáře při výkonu působnosti valné hromady. (Viz. ustanovení § 190 odst. 1 obch.z.)

akcionáři může být již od počátku takto založena, je-li zakladatelem právnická osoba,¹⁷⁸ anebo tuto podobu může získat časem, kdy se jednočlennou společností stane soustředěním veškerých akcií v ruce jednoho akcionáře. Skutečnost, že akciová společnost má jediného akcionáře se zapisuje do obchodního rejstříku s uvedením jména a bydliště, pokud se jedná o fyzickou osobu, nebo firmy a sídla, jestliže jediným akcionářem je právnická osoba.¹⁷⁹ Obecná ustanovení pro svolání valné hromady u akciových společností s více akcionáři se v tomto případě nepoužijí, protože se valná hromada vůbec nesvolává a bude zcela na vůli akcionáře, kdy přijme rozhodnutí v působnosti valné hromady.¹⁸⁰

Obchodní zákoník předepisuje, aby toto rozhodnutí jediného akcionáře bylo písemné, akcionářem podepsané, a aby bylo doručeno představenstvu a dozorčí radě. Je-li akcionářem při výkonu působnosti valné hromady rozhodováno o záležitostech, ve kterých je pro rozhodnutí valné hromady obecně vyžadován notářský zápis, musí mít tuto formu i rozhodnutí jediného akcionáře v rámci působnosti valné hromady. Další významnou odchylkou oproti úpravě valné hromady akciové společnosti je nemožnost použití ustanovení o zákazu výkonu hlasovacího práva. Současně obchodní zákoník umožňuje jedinému akcionáři vyžadovat účast představenstva a dozorčí rady při jeho rozhodování v působnosti valné hromady.

Významným způsobem do této problematiky zasáhl Nejvyšší soud České republiky, který ve svém rozhodnutí ze dne 3. 10. 2007, sp. zn. 29 Cdo 1193/2007, vyslovil názor, kdy rozhodnutí jediného akcionáře podle § 190 obch.z. nepovažuje za právní úkon. Současně uvedl, že je-li jediným akcionářem akciová společnost, je nezbytné, aby rozhodnutí učiněné tímto akcionářem v působnosti valné hromady bylo nejdříve přijato představenstvem tohoto jediného akcionáře. Doslova v tomto rozhodnutí uvedl: *„je tomu tak proto, že rozhodování v působnosti valné hromady není jednáním společnosti ve vztahu ke třetím osobám (právním úkonem), a proto je nemohou činit osoby, oprávněné jednat jménem společnosti (...), ale musí je přijmout orgán k tomu oprávněný, tj. představenstvo společnosti.“* Argumentace vztahující se k charakteru rozhodnutí jediného akcionáře v působnosti valné hromady je podobná

---

¹⁷⁸ Viz. ustanovení § 162 odst. 1 obch.z.

¹⁷⁹ Viz. ustanovení § 36 písm. d) obch.z.

¹⁸⁰ ŠTENGLOVÁ, I. in ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, 12. vydání, 2009, Praha: C. H. Beck, 637 s.

právním názorům vysloveným Nejvyšším soudem České republiky v případě právní povahy usnesení valné hromady.

Závěr

V předchozích kapitolách jsem se v souladu s cílem uvedeným v úvodu této práce pokusila poukázat na všechny významné otázky, které jsou s problematikou valné hromady akciové společnosti spojeny. Ačkoliv tato práce spočívá zejména na platné právní úpravě obsažené v obchodním zákoníku, kdy jsem se snažila ukázat na aktuální nedávné změny, které přineslo provedení směrnice 2007/36/ES ze dne 11. července 2007 „o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi“, je současně doplňována o významná soudní rozhodnutí v jednotlivých konkrétních otázkách a pokouší se poukázat na dosud nevyřešené názorové rozpory v rámci právní doktríny i praxe.

S ohledem na nejvýznamnější změny, které přinesla transpozice výše uvedené směrnice v oblasti svolání valné hromady, byl v této práci kladen důraz právě na přípravnou fázi konání valné hromady, a to nejen, co do osob oprávněných, ale i způsobu jejího svolání. Současně se domnívám, že svolání valné hromady lze považovat za významný krok pro následné konání valné hromady, a její bezchybnost je „*condicio sine qua non*“ pro správnost samotného jejího konání a plnění funkcí valné hromady, kterými je rozhodovat o nejdůležitějších otázkách existence společnosti. Proto jsem tomuto problému věnovala zvýšenou pozornost.

Z hlediska navrhované právní úpravy, kterou by mohlo přinést schválení nového zákona o obchodních korporacích, je možné až na malé výjimky, na které jsem se pokusila v této práci poukázat, spatřit spíše návaznost na současnou legislativu, kdy naši zákonodárci nechystají v rámci valné hromady akciové společnosti žádné převratné změny. Dalo by se tedy dovodit, že současná právní úprava valné hromady akciové společnosti je veskrze moderní a s největší pravděpodobností by měla v této své základní podobě a koncepci existovat i do budoucna.

Seznam zkratk

Obch.z. - Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

Obč.z. - Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

OSŘ - Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

ADHGB - Zákon č. 1/1863 ř.z., všeobecný zákoník obchodní.

ZPS - Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.

ZA - Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech.

NŘ - Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

Seznam použité literatury

Knižní publikace

BOGUSZAK, J., ČAPEK, J., GERLOCH, A., Teorie práva, Praha: EUROLEX Bohemia, 2001

ČERNÁ, S., Obchodní právo: Akciová společnost. 3 díl, Praha: ASPI, 2006

DĚDIČ, J. a kol., Obchodní zákoník. Komentář. Díl I., § 1 - 92e, Praha: POLYGON, 2002

DĚDIČ, J. a kol., Obchodní zákoník. Komentář. Díl II., § 93 - 175, Praha: POLYGON, 2002

DĚDIČ, J. a kol., Obchodní zákoník. Komentář. Díl III., § 176 - 220, Praha: POLYGON, 2002

DĚDIČ, J., KRÍŽ, R., ŠTENGLOVÁ, I., Akciové společnosti, 5. přepracované vydání, Praha: C.H.Beck, 2003

DĚDIČ, J., ŠTENGLOVÁ, I., ČECH, P., KRÍŽ, R. Akciové společnosti, 6. přepracované vydání, Praha: C.H.Beck, 2007

DVOŘÁK, T., Akciová společnost a Evropská akciová společnost, Praha: ASPI, a.s., 2005

ELIÁŠ, K., Akciová společnost, Systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě, Praha: LINDE, 2000

ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J. a kol., Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé, 5. vydání, Praha: C.H.Beck, 2005

KLIMEŠ, L., Slovník cizích slov, 7. vydání, Praha: SPN, 2005

PELIKÁNOVÁ, I., Obchodní právo. I. díl, Praha: ASPI, 2005

RADA, I. a kol., Jednatelé s.r.o. Představenstvo a.s. - práva, povinnosti, odpovědnost. Praha: LINDE, 2003

ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 11. vydání. Praha: C.H.Beck, 2006

ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol., Obchodní zákoník, Komentář, 12. vydání, Praha: C.H.Beck, 2009

Použité články

ČECH, P.: Ještě k neplatnosti a nicotnosti usnesení valné hromady, Právní rádce, 2009, č. 4

ČECH, P.: Svolání valné hromady, Právní rádce, 2008, č. 10

ČECH, P.: Směrnice ES odstartovala reformu úpravy výkonu akcionářských práv, Právní rozhledy, 2007, č. 9

ČERNÁ, S., ČECH, P.: Kde jsou hranice obchodního vedení?, Právní fórum, 2008, č. 11

DANČIŠIN, M.: Nad některými otázkami souvisejícími se svoláním valné hromady po novele obchodního zákoníku, Právní rozhledy, 2001, č. 12

DĚDIČ, J.: Práva a povinnosti akcionáře, Obchodní právo, 1996, č. 1

DĚDIČ, J.: ČECH, P., Změny pro auditované obchodní společnosti, Právní rádce, 2009, č. 5

DĚDIČ, J.: ŠTENGLOVÁ, I., Je usnesení valné hromady právním úkonem?, Právní rozhledy, 1999, č. 5

ELIÁŠ, K.: K právní povaze usnesení valné hromady, Právní rozhledy, 1999, č. 12

JELÍNKOVÁ, P.: K usnesení valné hromady, Obchodní právo, 2007, č. 12

KORDAČ, Z.: K rozhodování jediného akcionáře v působnosti valné hromady, Bulletin advokacie, 2008, č. 6

KOUKAL, P.: Právní povaha úkonů spojených s valnou hromadou, Právní rádce, 2006, č. 12

POKORNÁ, J.: Několik úvah k právní povaze usnesení valné hromady, Právní rozhledy, 1999, č. 12

RADA, I.: Povaha valné hromady a povinnosti uložené statutárnímu orgánu v souvislosti s jejím konáním, Právní rozhledy, 2003, č. 8

RADA, I.: Neplatnost a nicotnost usnesení (nejen) valné hromady, Právní rádce, 2009, č. 1

SALAČOVÁ, M.: Právní následky vadného usnesení VH a.s., Právní rozhledy, 1996, č. 12

Internetové zdroje

ČECH, P., PAVELA, L.: Právní povaha úkonů spojených s valnou hromadou, Právní rádce. Dostupné [online] na <http://pravnicaradce.ihned.cz>, [cit. 2010-03-05] URL: <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-20014320-pravni-povaha-ukonu-spojnych-s-valnou-hromadou>

Vládní návrh zákona o obchodních korporacích č. sněmovního tisku 836/0. Dostupný [online] z <http://www.psp.cz>. URL: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=5&CT=836&CT1=0>

Důvodová zpráva k zákonu č. 420/2009 Sb., č. sněmovního tisku 855/0. Dostupný [online] z <http://www.psp.cz>. URL: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=5&CT=855&CT1=0>

Použitá judikatura

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 4. 1997, sp. zn. 1 Odon 2/97

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. 1 Odon 88/97

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 4. 1999, sp. zn. 32 Cdo 397/98

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 4. 2000, sp. zn. 32 Cdo 2776/99

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19. 4. 2000, sp. zn. 32 Cdo 2826/99

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 1. 6. 2000, sp. zn. 32 Cdo 500/2000

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 10. 2000, sp. zn. 20 Cdo 1300/2000

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 9. 2001, sp. zn. 29 Odo 155/2001

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12. 3. 2002, sp. zn. 29 Odo 528/2001

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 5. 2002, sp. zn. 29 Odo 657/2001

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 11. 2002, sp. zn. 29 Odo 41/2002

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 8. 2003, sp. zn. 29 Odo 1013/2002

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21. 8. 2003, sp. zn. 29 Odo 185/2003

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 6. 5. 2004, sp. zn. 29 Odo 841/2003

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 6. 2005, sp. zn. 29 Odo 442/2004
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. 29 Odo 407/2004
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 4. 2005, sp. zn. 29 Odo 567/2004
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 11. 2005, sp. zn. 29 Odo 1061/2004
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 29 Odo 149/2005
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 4. 2006, sp. zn. 5 Tdo 94/2006
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22. 8. 2006, sp. zn. 29 Odo 1023/2005
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. 29 Odo 634/2005
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 12. 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17. 4. 2007, sp. zn. 29 Odo 1629/2005
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 5. 2007, sp. zn. 29 Odo 420/2006
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 6. 2007, sp. zn. 29 Odo 984/2005
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 1. 8. 2007, sp. zn. 29 Odo 1233/2006
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19. 9. 2007, sp. zn. 29 Odo 1665/2005
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 3. 10. 2007, sp. zn. 29 Cdo 1193/2007
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 10. 2007, sp. zn. 29 Odo 1138/2005
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28. 1. 2008, sp. zn. 29 Odo 1429/2006
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 1. 2008, sp. zn. 29 Odo 1205/2006
Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 2. 2008, sp. zn. 7 Cmo 503/2007
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 4. 2008, sp. zn. 29 Odo 372/2008
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 8. 10. 2008, sp. zn. 29 Odo 1639/2006
Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 6. 2009, sp. zn. 29 Cdo 5297/2008

Abstract

General Meeting of the joint-stock company

The aim and purpose of this thesis is a comprehensive summary and description dealing with the problem of the General Meeting of the joint stock company. At the same time, this work attempts to draw attention to the basic practical problems that are related to the General Meeting of the company. This paper therefore attempts to characterise the fundamental issues with the assistance of the court findings and legal sciences. At the same time this work is trying to highlight the latest changes that have occurred in connection with transposition of the Directive Nr. 2007/36/EC of 11 July 2007 "on the exercise of certain rights of shareholders in listed companies" in our legal system.

The structure of this work is conceived from the perspective of the course of the General Meeting, where individual chapters are arranged chronologically. The only exceptions are the last two chapters dealing with the rights of shareholders in General Meeting and the decision of the sole shareholder in the scope of the General Meeting. Although the first of these chapters relates to the previous, I consider it necessary, to summarize the rights of shareholders at a General Meeting within a single chapter, and to provide a comprehensive picture of the rights that are given to the shareholders in connection with the General Meeting. The second of these chapters is so specific that its inclusion of non-chronological approach is absolutely necessary.

The first chapter is devoted to the joint-stock company itself. Briefly it summarizes the historical development and it attempts to find the definition of the General Meeting.

The second chapter is devoted to defining the scope of the General Meeting. The scope of the General Meeting can be found not only in the Act Nr. 513/1991 Coll., "Commercial Code", or other laws, but it can be also defined in a negative way. Because the General Meeting can not decide on matters relating to the business management and control, because these belong to the Board of Directors and the Supervisory Board.

The third chapter deals with the convening of the General Meeting. This work is focused on preparatory phase of the General Meeting, with regard to the changes brought about by the transposition of above-mentioned Directive in convening of the General Meeting. Simultaneously, I believe that convening the General Meeting may be considered as

an important step for the subsequent meeting, and its perfection is a "*condicio sine qua non*" for the correctness of the General Meeting itself and to perform basic function of the General Meeting which is to decide on major issues of the company. Therefore this issues has a special attention in this work.

The fourth chapter describes the course of the meeting itself. It lists the authorities of the General Meeting and deals with decision making.

The fifth chapter is devoted to the legal nature of the resolution of the General Meeting. And it analyzes the nullity, ineffectiveness and worthlessness of the resolution of the General Meeting.

The sixth chapter is about the minutes of the meeting and its archiving. As mentioned above the seventh chapter and the eighth chapter describe rights of shareholders in General Meeting and the decision making of the sole shareholder in the scope of the General Meeting.

In terms of the proposed legislation, which could bring to approve a new Law on Business Corporations, it is possible to see continuity with the current legislation, with a few exceptions, which I tried to point out in this work. Generally, it is possible to conclude that there are no so significant changes in this proposed legislation. Therefore we can say that the current legislation of the General Meeting of the joint-stock company is thoroughly modern and most likely would exist in the future in this form and in its basic concept.

Klíčová slova

Akciová společnost, valná hromada, svolání valné hromady.

Key words

Joint-stock company, General Meeting, convening the general meeting.